

OVEREENKOMST

IT-oplossing Digitale Ondersteuning Studentcoaching (DOS)

tussen

Stichting Fontys

<<naam opdrachtnemer>>

Ondergetekenden:

Stichting Fontys, gevestigd te Eindhoven, Rachelsmolen 1, rechtsgeldig vertegenwoordigd door het College van Bestuur: ir. J. Houterman (voorzitter), J. Nederlof RC (lid) en dr. G. Steenbruggen (lid), hierna te noemen: 'Opdrachtgever'

en

<<naam opdrachtnemer>>, gevestigd te <<plaatsnaam>>, kvk-nummer: <<nummer>>, rechtsgeldig vertegenwoordigd door <<naam>>, <<functie>>, hierna te noemen: 'Opdrachtnemer'

gezamenlijk te noemen 'Partijen',

in overweging nemende dat:

- Opdrachtgever behoefte heeft aan één leverancier voor een IT-oplossing Digitale Ondersteuning Studentcoaching (DOS);
- Opdrachtgever in dat kader een Europese aanbesteding heeft uitgeschreven onder nummer TN 436379 op <<datum>>;
- Opdrachtnemer op <<datum>> een inschrijving heeft gedaan;
- Opdrachtgever op <<datum>> is overgegaan tot gunning van de aanbestede opdracht aan Opdrachtnemer;
- Opdrachtgever en Opdrachtnemer de afspraken omtrent de uitvoering van de aanbestede opdracht in een overeenkomst wensen vast te leggen,

komen het volgende overeen:

1. Algemeen

- 1.1. De volgende bescheiden, met datum zoals opgenomen in de hierboven opgenomen overwegingen, maken deel uit van deze overeenkomst.
- a) Onderhavige overeenkomst inclusief bijlagen;
 - Verwerkersovereenkomst, bijlage A;
 - SCC bijlage B;
 - b) Nota('s) van inlichtingen, bijlage 1;
 - c) Aanbestedingsdocument Digitale Ondersteuning Studentcoaching, bijlage 2 ;
 - d) Inschrijving Opdrachtnemer, bijlage 3.
 - e) Door Opdrachtgever gevraagde en door opdrachtnemer bij Inschrijving bijgevoegde documenten als:
 - Saas voorwaarden;
 - SLA.
- 1.2. Algemene leverings- en betalingsvoorwaarden van Opdrachtnemer, dan wel andere algemene of bijzondere voorwaarden zijn uitdrukkelijk niet van toepassing. De toepasselijkheid van de 'United Nations Convention on contracts for the International sale of goods' (het Weens Koopverdrag) is uitgesloten.
- 1.3. In geval van tegenstrijdigheden tussen de overeenkomst en de daarbij behorende bijlagen geldt de in artikel 1.1 vermelde rangorde, waarbij sub a als hoogste in deze rangorde geldt.
- 1.4. Opdrachtnemer maakt voor haar dienstverlening <<keuze maken: wel/geen>> gebruik van onderaannemers.
- 1.5. In geval een afzonderlijke bepaling van deze overeenkomst bij rechterlijke uitspraak of anderszins nietig wordt verklaard, beïnvloedt deze nietigheid de geldigheid der overige bepalingen niet.
- 1.6. Veranderingen of aanvullingen op de bepalingen in deze overeenkomst zijn slechts van kracht tussen partijen voor zover deze schriftelijk worden overeengekomen tussen partijen. Opdrachtgever behoudt zich het recht voor de overeenkomst te wijzigen of aan te vullen gedurende de looptijd van de overeenkomst in het geval wetgeving Opdrachtgever tot wijziging of aanpassing dwingt.

2. Onderwerp van de overeenkomst

- 2.1. Opdrachtnemer verbindt zich, overeenkomstig de bepalingen van deze overeenkomst en conform alle wettelijke daarvoor geldende eisen, tot het leveren, realiseren, beheren (hosting en technisch beheer), Doorontwikkelen en onderhouden (adaptief, correctief en preventief onderhoud) van de IT-oplossing Digitale Ondersteuning Studentcoaching (DOS), met Saas als leveringsvorm.
- 2.2. Opdrachtnemer erkent dat zij in voldoende mate op de hoogte is gesteld van de doelstellingen van Opdrachtgever met betrekking tot het doel van de overeenkomst en van de ten deze relevante organisatie en processen van Opdrachtgever. Opdrachtgever heeft Opdrachtnemer daartoe van voldoende en correcte informatie voorzien en zal desgewenst Opdrachtnemer verdere informatie verstrekken voor zover die informatie bij Opdrachtgever beschikbaar is.
- 2.3. Partijen informeren elkaar over de ontwikkelingen die binnen hun organisatie gaande zijn en relevant zijn voor de uitvoering van deze overeenkomst.
- 2.4. Opdrachtnemer is verantwoordelijk voor strafrechtelijke boetes en bestuurlijke sancties die aan Opdrachtnemer rechtstreeks en/of aan Opdrachtgever worden opgelegd en die zijn toe te rekenen aan het handelen en/of nalaten van Opdrachtnemer in verband met de uitvoering van de Overeenkomst door Opdrachtnemer.

- 2.5. Opdrachtnemer draagt zorg voor realisatie van de IT-oplossing. De realisatie eindigt, per fase, met een gereedmelding van Opdrachtnemer aan Opdrachtgever. De datum van de bevestiging door Opdrachtgever geldt als de datum van de gereedmelding van de realisatie. De realisatie wordt, per fase, als voltooid beschouwd na het succesvol doorlopen van de acceptatietest en de goedkeuring van Opdrachtgever middels een gedateerde en ondertekende prestatieverklaring (en de gebruiksklare oplevering (GO Live) voor fase 2). De acceptatietest bestaat, per fase, uit een ketenintegratie- en gebruikersacceptatietest (zie ook aanbestedingsdocumenten). De acceptatietest vindt plaats binnen een testomgeving geleverd door Opdrachtnemer en op basis van door Opdrachtgever op te stellen en door Opdrachtnemer goedgekeurd testplan. Tijdens de acceptatietest zal Opdrachtnemer de Opdrachtgever op diens verzoek assisteren en alle benodigde kwalitatieve medewerking verlenen. Direct nadat de acceptatietest heeft plaatsgevonden, wordt daarvan door partijen een prestatieverklaring opgemaakt, gedateerd en ondertekend. In de prestatieverklaring worden de eventuele gebreken vastgelegd die (het deel van) de IT-oplossing vertoont en voorts of (het deel van) de IT-oplossing door Opdrachtgever is goedgekeurd, dan wel niet is goedgekeurd. Kleine gebreken, waartoe worden gerekend gebreken die door hun aard en/of aantal bedrijfsmatige ingebruikname van de IT-oplossing redelijkerwijze niet in de weg staan, zullen geen reden tot onthouding van de acceptatie zijn, onverminderd de verplichting van Opdrachtnemer tot kosteloos herstel van zodanige gebreken, voor eigen rekening en binnen een redelijke termijn. Indien (delen van) de IT-oplossing bij het voor de tweede maal doorlopen van de acceptatietest wordt afgekeurd, gelden de bepalingen uit artikel 5 van deze overeenkomst. Indien er geen of slechts een gedeeltelijke acceptatietest plaatsvindt en Opdrachtgever het gereed gemelde in gebruik neemt in haar productieomgeving dan wordt het gereed gemelde geacht te zijn geaccepteerd indien er meer dan twintig (20) werkdagen na ingebruikname zijn verstreken. Ingebruikname laat rechten uit garantie onverlet. In geval van doorontwikkeling in opdracht van Opdrachtgever, geldt eenzelfde proces ten aanzien van acceptatie.
- 2.6. Partijen hebben het recht om meerdere tests uit te voeren als onderdeel van de realisatie, op basis waarvan Partijen kunnen vaststellen dat de IT-oplossing goed werkt zowel wat betreft de onderscheiden onderdelen als in zijn geheel en voldoet aan de daarvoor neergelegde eisen en criteria als vermeld in deze overeenkomst en de in artikel 1.1 genoemde documenten. Het al dan niet gebruikmaken van dit recht laat het elders bepaalde in deze Overeenkomst onverlet, waaronder de bepalingen omtrent de testprocedures, acceptatie en garanties.
- 2.7. Opdrachtgever is eveneens gerechtigd na voorafgaande schriftelijke kennisgeving het onderwerp van acceptatie door een derde te laten onderzoeken, alvorens het onderwerp van acceptatie goed te keuren. Opdrachtnemer is verplicht hieraan haar medewerking te verlenen.

3. Duur van de overeenkomst

- 3.1. De overeenkomst treedt in werking op [datum definitieve gunning].
- 3.2. Vier (4) maanden na definitieve gunning dient fase 1-MVP te zijn voltooid. Vijf (5) maanden na voltooiing fase 1 dient de IT-oplossing inclusief koppelingen (fase 2 volledige release) gebruiksklaar opgeleverd te zijn, zodat op deze datum de IT-oplossing inclusief koppelingen ook daadwerkelijk in gebruik kan worden genomen (GO live). Bovengenoemde termijnen zijn fatale termijnen.
- 3.3. De beoogde looptijd van de overeenkomst is vier jaar, gerekend vanaf de datum gebruiksklare oplevering van de IT-oplossing (fase 2: volledige release), waarna de mogelijkheid bestaat om de overeenkomst te verlengen met tweemaal twee jaar (eenzijdig door Opdrachtgever) en daarna vervolgens in onderlinge afstemming nog jaarlijks te verlengen. Verlengingen vinden plaats onder gelijke voorwaarden.

- 3.4. De uitoefening van een optie tot verlenging door Opdrachtgever zal uiterlijk zes maanden voor aflopen van de initiële contracttermijn danwel verlengingstermijn schriftelijk worden aangezegd door Opdrachtgever.

4. Ketenaansprakelijkheid

- 4.1. Opdrachtnemer verklaart door ondertekening van deze overeenkomst te voldoen aan wet- en regelgeving verband houdende met de Wet Aanpak Schijnconstructies, Wet Arbeid Vreemdelingen en (civielrechtelijke) ketenaansprakelijkheid en vrijwaart Opdrachtgever voor aanspraken en vorderingen van een ieder, waaronder de Ontvanger, uit hoofde van schending van deze (en aanverwante) regelgeving. Voor zover Opdrachtgever ondanks het bepaalde in dit artikel wordt aangesproken tot betaling van loonheffingen, loon, omzetbelasting en/of boetes dient Opdrachtnemer het gehele door Opdrachtgever voldane bedrag, vermeerderd met wettelijke rente aan Opdrachtgever te voldoen. Opdrachtgever is gerechtigd het betreffende bedrag in mindering te brengen op hetgeen zij (nog) aan Opdrachtnemer verschuldigd is uit hoofde van de overeenkomst.
- 4.2. Opdrachtnemer controleert en licht voorafgaand aan uitbesteding van een opdracht aan derden deze derde(n)/contractspartij(en)/onderaannemer(s) door, overlegt gegevens van deze partij(en) uit het Handelsregister aan Opdrachtgever en stelt aan die partij(en) van tevoren eisen ten aanzien van de afdracht van sociale (verzekerings-)premies en de naleving door de derde(n) van bedrijfstak-cao's of ondernemings-cao dan wel algemene regels van arbeidswetgeving, waaronder Wet minimumloon, Arbeidstijdenwet, Arbeidsomstandighedenwet, Wet arbeid en zorg en Burgerlijk Wetboek. Opdrachtnemer verplicht derde(n)/contractspartij(en)/onderaannemer(s) en partijen verder in de keten tot het opnemen van contractuele bepalingen die onderbetaling verbieden en verder tot het meewerken aan controles, audits en loonvalidatie en het opnemen van de mogelijkheid tot ontbinding van de overeenkomst in geval wet- en regelgeving ter zake geschonden wordt. Opdrachtnemer ziet er op toe dat voor de opdracht aan een derde ten behoeve van de uitvoering van onderhavige overeenkomst slechts personen worden ingezet die in het bezit zijn van de vereiste documenten en vergunningen en in het bijzonder, maar niet uitsluitend, de vereiste tewerkstellingsvergunningen op grond van de Wet Arbeid Vreemdelingen en zich kunnen identificeren middels een geldig identiteitsbewijs.

5. Beëindiging

- 5.1. Onverminderd het recht van Opdrachtgever schadevergoeding te vorderen dan wel andere haar rechtens toekomstende bevoegdheden uit te oefenen, is Opdrachtgever bevoegd de overeenkomst door een schriftelijke verklaring, met onmiddellijke ingang geheel of gedeeltelijk te beëindigen in geval:
- a. Opdrachtnemer in staat van faillissement is verklaard of door hem surseance van betaling is aangevraagd;
 - b. De onderneming van de Opdrachtnemer wordt geliquideerd;
 - c. Beslag op een aanmerkelijk deel van het vermogen van Opdrachtnemer wordt gelegd;
 - d. Derden, niet zijnde groep- of dochtermaatschappijen als bedoeld in respectievelijk de artikelen 2:24b en 2:24a van het Burgerlijk Wetboek, direct of indirect zeggenschap verkrijgen over de activiteiten van de Opdrachtnemer (Change of Control).
- 5.2. Opdrachtgever is gerechtigd deze overeenkomst geheel of gedeeltelijk buiten rechte bij aangetekende brief te ontbinden:
- a. zonder dat een ingebrekestelling vereist is, indien
 - A) een uitsluitingsgrond zoals die zijn vastgelegd in het aanbestedingsdocument op Opdrachtnemer van toepassing is geworden, en/of
 - B) indien blijkt dat door of vanwege de Opdrachtnemer is getracht personeel van of personen verbonden aan Opdrachtgever door middel van (toegezegde) giften, beloningen

- of anderszins positief te stemmen ten behoeve van bijvoorbeeld het sluiten van deze overeenkomst en aspecten van nakoming van deze overeenkomst, en/of
- C) indien de afgesproken fatale termijn is verstreken of indien uit mededeling van Opdrachtnemer kan worden afgeleid dat Opdrachtnemer niet zal presteren. Wanneer nakoming blijvend onmogelijk is, is schadevergoeding zonder verzuim direct toewijsbaar.
- b. een ingebrekestelling en een hersteltermijn van twintig werkdagen, indien de Opdrachtnemer niet langer voldoet aan één of meerdere van de verplichtingen voortvloeiende uit onderhavige overeenkomst.
- 5.3. In geval van een tekortkoming in de nakoming van de verplichtingen uit de overeenkomst is de door Opdrachtnemer te vergoeden schade beperkt tot een bedrag van €2.500.000,-- per gebeurtenis met een maximum van €5.000.000,-- per jaar. Samenhangende aanspraken worden daarbij aangemerkt als één aanspraak.
- 5.4. Alle buitengerechtelijke en gerechtelijke kosten die Opdrachtgever moet maken als gevolg van de niet-nakoming door Opdrachtnemer komen ten laste van Opdrachtnemer.
- 5.5. Opdrachtnemer vrijwaart Opdrachtgever tegen aanspraken van derden op vergoeding van schade die door derden wordt geleden door een toerekenbare tekortkoming aan de zijde van Opdrachtnemer of in verband met een toerekenbare tekortkoming van een door Opdrachtnemer ingeschakelde derde partij(en) en/of in verband met het gebruik of toepassing van de geleverde goederen of diensten van Opdrachtnemer en of zaken die eigendom zijn van Opdrachtgever en in gebruik zijn bij Opdrachtnemer.
- 5.6. Opdrachtnemer is aansprakelijk voor alle schade of nadeel voortvloeiende uit de door zijn werkzaamheden ontstane inbreuken op de persoonlijke levenssfeer van degene op wie een persoonsgegeven betrekking heeft.
- 5.7. In geval van overmacht van Opdrachtnemer als bedoeld in artikel 6:75 van het Burgerlijk Wetboek heeft Opdrachtgever het recht de Overeenkomst schriftelijk te ontbinden zonder dat daardoor enig recht op schadevergoeding zal ontstaan, dan wel met Opdrachtnemer een periode af te spreken waarin partijen de nakoming van de overeengekomen verplichtingen opschorten in afwachting van het eventueel opheffen van de overmacht situatie. Onder overmacht wordt in ieder geval niet verstaan: gebrek aan personeel, stakingen, ziekte van personeel, grondstoffentekort, transportproblemen, verlate aanlevering, verkeers-, energie-, of ICT-storing of ongeschiktheid van voor de uitvoering van de werkzaamheden benodigde goederen, liquiditeits- of solvabiliteitsproblemen aan de zijde van Opdrachtnemer of tekortschieten van door hem ingeschakelde derden.
- 5.8. Indien de IT-oplossing inclusief koppelingen, als gevolg van een toerekenbare tekortkoming van Opdrachtnemer niet op de overeengekomen datum van vier (4) maanden na definitieve gunning is opgeleverd (cf. artikel 5.2), wordt een direct opeisbare sanctie van €20.000,-- in rekening gebracht, onverminderd het recht om schadevergoeding te vorderen.

Indien de IT-oplossing inclusief koppelingen, als gevolg van een toerekenbare tekortkoming van Opdrachtnemer niet op de overeengekomen datum van vijf (5) maanden na voltooiing fase 1-MVP gebruiksklaar is opgeleverd (GO live), wordt een direct opeisbare sanctie van €20.000,-- in rekening gebracht, onverminderd het recht om schadevergoeding te vorderen.

Indien de beschikbaarheid van de IT-oplossing op maandbasis lager is dan 99,7% (cf. programma van eisen) vindt een korting plaats van 10% per maand, onverminderd het recht om schadevergoeding te vorderen.

6. Prijzen

- 6.1. De prijzen voor de uitvoering van de overeenkomst zijn vastgelegd in het prijzenblad van Opdrachtnemer (Bijlage 3).

- 6.2. Overeengekomen prijzen zijn exclusief btw en inclusief alle andere aan de uitvoering van de overeenkomst verbonden kosten.
- 6.3. Opdrachtnemer kan en zal geen andere kosten berekenen aan Opdrachtgever dan overeengekomen tenzij met voorafgaande schriftelijke toestemming van Opdrachtgever.
- 6.4. De periodieke kosten worden jaarlijks, voor het eerst met ingang van 1 januari 2026, geïndexeerd met de jaarmutatie van de Dienstenprijsindex (DPI), commerciële dienstverlening en transport (2015=100). Hierbij wordt de jaarmutatie gehanteerd van het derde kwartaal in het jaar voorafgaand aan de datum van indexering. De tabel kunt u vinden op de volgende webpagina:
<https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/83760NED/table?ts=1536217366443>.
- Als voorbeeld: als de Periodieke kosten op 1 januari 2023 geïndexeerd hadden mogen worden, was de prijsindexatie 7,2% geweest (jaarmutatie 3^e kwartaal 2022).
 - Opdrachtnemer stuurt uiterlijk 1 maand voorafgaand aan het nieuwe jaar de nieuwe tarieven, inclusief berekening, naar dienstonderwijsonderzoek@fontys.nl. Er vindt een controle plaats op de juiste berekening.
 - De indexering wordt jaarlijks gevolgd (zowel negatieve als positieve prijsontwikkelingen worden doorgevoerd).
 - De nieuwe periodieke kosten gaan in op 1 januari en gelden tot en met 31 december van hetzelfde kalenderjaar.

7. Meerwerk

- 7.1. Opdrachtnemer vangt niet aan met meerwerk alvorens hij daartoe schriftelijke opdracht van Opdrachtgever heeft gekregen.
- 7.2. Tot meerwerk wordt niet gerekend al dan niet onvoorziene werkzaamheden die nodig zijn om de overeenkomen IT-oplossing werkend op te leveren. Tot meerwerk wordt derhalve niet gerekend additionele werkzaamheden, die Opdrachtnemer had kunnen of moeten voorzien of die nodig zijn om de IT-oplossing in operationele zin conform de specificaties op te kunnen leveren en/of als zodanig operationeel werkend te houden.

8. Facturatie en betaling

- 8.1. Facturatie van de eenmalige kosten fase 1-MVP vindt als volgt plaats:
- a. De eenmalige kosten fase 1-MVP worden gefactureerd naar rato voortgang achteraf per maand op basis van de door de projectmanager van Opdrachtgever goedgekeurde voortgangsrapportage.
 - b. Hierbij geldt dat de laatste 25% van de totale kosten fase 1-MVP pas kan worden gefactureerd na succesvolle acceptatietest (bepaald door Opdrachtgever).
- 8.2. Facturatie van de eenmalige kosten fase 2-Volledige release vindt als volgt plaats:
- a. De eenmalige kosten fase 2-Volledige release worden gefactureerd naar rato voortgang achteraf per maand op basis van de door de projectmanager van Opdrachtgever goedgekeurde voortgangsrapportage.
 - b. Hierbij geldt dat de laatste 25% van de totale kosten fase 2-volledige release pas kan worden gefactureerd na gebruiksklare oplevering (Go Live) en het in productie nemen van de gehele IT-oplossing inclusief koppelingen.
- 8.3. Facturatie van de periodieke kosten (all-in totaalbedrag per jaar, campuslicentie) vindt achteraf per kwartaal plaats (jaarbedrag gedeeld door 4), voor het eerst en niet eerder dan de datum gebruiksklare oplevering fase 2-volledige release (GO Live).
- 8.4. Op een factuur wordt slecht één ordernummer gefactureerd.

- 8.5. Opdrachtnemer vermeldt het inkoopordernummer op de factuur.
- 8.6. Opdrachtgever zal gefactureerde bedragen bij correcte facturering binnen 30 dagen na ontvangst van de factuur betalen op de door Opdrachtnemer aangegeven bankrekening.
- 8.7. Facturen voldoen aan alle (wettelijke) vereisten en zijn geadresseerd aan:
Stichting Fontys
Postbus 2
5600 AA Eindhoven
Opdrachtnemer stuurt zijn facturen digitaal naar het volgende e-mailadres:
digitalefacturen@fontys.nl.
- 8.8. Meerwerk wordt door Opdrachtnemer na voltooiing van de betreffende werkzaamheden en alleen na uitdrukkelijke acceptatie daarvan door Opdrachtgever, apart gefactureerd.

9. Contacten

- 9.1. Partijen zullen ieder contactpersonen benoemen met betrekking tot de uitvoering van de overeenkomst.
- 9.2. Partijen zullen elkaar schriftelijk op de hoogte brengen van de vervanging van een contactpersoon.
- 9.3. Partijen streven er naar contactpersonen gedurende deze overeenkomst zo min mogelijk te vervangen.

10. Geheimhouding

- 10.1. Alle informatie in welke vorm dan ook, die partijen in verband met de (eventuele) totstandkoming van een Overeenkomst of gedurende de Overeenkomst uitwisselen of al hebben uitgewisseld, waarin zij elkaar over en weer inzage verstrekken of hebben verstrekt of waarmee zij worden dan wel zijn geconfronteerd, wordt door partijen als vertrouwelijk geacht. Deze informatie wordt hierna "vertrouwelijke informatie" genoemd. Partijen zullen deze vertrouwelijke informatie niet gebruiken, kopiëren of opslaan voor een ander doel dan waarvoor deze aan hen is verstrekt.
- 10.2. Partijen zijn verantwoordelijk voor hun personeel dat betrokken is bij de uitvoering van werkzaamheden in het kader van de uitvoering van de Overeenkomst voor zover deze bij Opdrachtgever worden verricht en nemen privacyregelgeving in acht.
- 10.3. Bij schending van de geheimhoudingsverplichting tijdens de looptijd van de Overeenkomst, heeft Opdrachtgever het recht de Overeenkomst te ontbinden zonder dat ingebrekestelling vereist is. De geheimhoudingsverplichting duurt onbepaald voort na afloop van de Overeenkomst.
- 10.4. Bij schending van de geheimhoudingsverplichting tijdens de looptijd van de Overeenkomst, heeft Opdrachtgever het recht de Overeenkomst te ontbinden zonder dat ingebrekestelling vereist is.
- 10.5. Bij schending van de geheimhoudingsverplichting heeft Opdrachtgever het recht op een direct opeisbare boete van vijftigduizend euro (€ 50.000,-) per overtreding, ongeacht de mogelijkheid van Opdrachtgever om de daadwerkelijk geleden en nog te lijden schade te verhalen.
- 10.6. Voor zover Opdrachtnemer in het kader van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) een verwijt te maken valt ter zake van het verlies van

persoonsgegevens, is Opdrachtnemer aansprakelijk voor alle gevolgen daarvan.

11. Overige

11.1. Opdrachtnemer draagt zijn personeel dat betrokken is bij de uitvoering van de werkzaamheden voor zover die bij Opdrachtgever worden verricht, op de door Opdrachtgever aangegeven beveiligingsprocedures en huisregels in acht te nemen. Deze procedures en huisregels zijn te vinden op de website van Opdrachtgever.

11.2. Opdrachtnemer kan de rechten en plichten voortvloeiende uit de Overeenkomst niet overdragen noch verpanden zonder toestemming van Opdrachtgever.

12. Slotbepalingen

12.1. Op deze overeenkomst is uitsluitend Nederlands recht van toepassing.

12.2. Geschillen tussen Partijen worden uitsluitend berecht door de bevoegde rechter van het arrondissement Oost-Brabant.

Aldus opgemaakt in tweevoud en getekend:

Plaats:

d.d.

Voor akkoord,

.....

<<naam>>

<<functie>>

Plaats:

d.d.

Voor akkoord,

.....

Ir. J. Houterman
Voorzitter College van Bestuur

Plaats:

d.d.

Voor akkoord,

.....

J. Nederlof RC
Lid College van Bestuur

Plaats:

d.d.

Voor akkoord,

.....

Dr. G. Steenbruggen
Lid College van Bestuur

Bijlage A + A1 + B: Verwerkersovereenkomst

Bijlage 1: Nota('s) van inlichtingen

Bijlage 2: Aanbestedingsdocument Digitale Ondersteuning Studentcoaching

Bijlage 3: Inschrijving Opdrachtnemer

Bijlage A: Verwerkersovereenkomst

I. Definities

- I.a. **Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG):** de per 25 mei 2018 in de gehele EU geldende Verordening (EU) 2016/679 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de Verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).
- I.b. **Betrokkene:** de geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon op wie de Persoonsgegevens betrekking hebben, zoals bedoeld in de AVG.
- I.c. **Bijlagen:** aanhangsels bij de overeenkomst die deel uitmaken van onderhavige overeenkomst.
- I.d. **Bijzondere categorieën Persoonsgegevens:** Persoonsgegevens zijn gegevens waaruit ras of etnische afkomst, politieke opvattingen, religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen of lidmaatschap van een vakbond blijken, en/of genetische en biometrische gegevens, gezondheid, seksuele leven, strafrechtelijk verleden.
- I.e. **Inbreuk in verband met Persoonsgegevens:** een inbreuk op de beveiliging die per ongeluk of op onrechtmatige wijze leidt tot de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of de ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte Persoonsgegevens zoals bedoeld in artikel 4 onder 12 AVG.
- I.f. **Medewerker:** de door Verwerker ingeschakelde werknemers en andere personen waarvan de werkzaamheden onder zijn verantwoordelijkheid vallen en die worden ingeschakeld door Verwerker ter uitvoering van de Overeenkomst.
- I.g. **Normen en standaards:** de door Verwerkingsverantwoordelijke gevolgde beveiligingsstandaard ISO 27001/2
- I.h. **Ontvanger:** natuurlijke persoon of rechtspersoon, overheidsinstantie, dienst of een ander orgaan, al dan niet een Derde, aan wie/waaraan de Persoonsgegevens worden verstrekt (art. 4 onder 9 AVG).
- I.i. **Persoonsgegeven:** alle informatie over een Betrokkene; elk gegeven betreffende een geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke persoon, die op welke wijze dan ook door Verwerker verwerkt wordt of zal worden in het kader van de Overeenkomst.
- I.j. **Sub-verwerker:** is de partij die in opdracht van Verwerker persoonsgegevens verwerkt.
- I.k. **Verwerker:** Opdrachtnemer, zijnde degene die ten behoeve van Verwerkingsverantwoordelijke Persoonsgegevens verwerkt, zonder aan zijn rechtstreeks gezag te zijn onderworpen.
- I.l. **Verwerkersovereenkomst:** de onderhavige overeenkomst.
- I.m. **Verwerkingsverantwoordelijke:** Stichting Fontys, ook Opdrachtgever, zijnde de rechtspersoon die het doel van en de middelen voor de verwerking van persoonsgegevens vaststelt.
- I.n. **Verwerking van Persoonsgegevens/Verwerken van Persoonsgegevens:** elke handeling c.q. bewerking of elk geheel van handelingen c.q. bewerkingen met betrekking tot Persoonsgegevens, al dan niet uitgevoerd via geautomatiseerde procedés, waaronder in ieder geval het verzamelen, vastleggen, ordenen, bewaren, bijwerken, wijzigen, opvragen, raadplegen, gebruiken, verstrekken door middel van doorzending, verspreiding of enige andere vorm van ter beschikkingstelling, samenbrengen, met elkaar in verband brengen, alsmede het afschermen, uitwissen of vernietigen van gegevens.

II. Onderwerp van deze overeenkomst

- II.a. Verwerker verbindt zich in het kader van de verwerking van Persoonsgegevens de Persoonsgegevens van de Verwerkingsverantwoordelijke behoorlijk en zorgvuldig te verwerken.
- II.b. De onderhavige Verwerkersovereenkomst vervangt eventuele eerder gemaakte afspraken tussen Partijen ten aanzien van de Verwerking van Persoonsgegevens.
- II.c. Partijen leggen vast op welke wijze de Persoonsgegevens aan Verwerker ter beschikking worden gesteld en welke handelingen Verwerker uitvoert ten aanzien van Persoonsgegevens.
- II.d. Verwerker staat ervoor in dat Medewerkers van Verwerker en ieder ander die is ingeschakeld door Verwerker zich houden aan de voorschriften van de Privacywetgeving en het gestelde in deze overeenkomst, indien en voor zover zij op enigerlei wijze betrokken zijn bij de verwerking van Persoonsgegevens.
- II.e. Verwerker zal Persoonsgegevens die haar ter beschikking zijn gesteld niet langer bewaren dan noodzakelijk is (i) voor de uitvoering van de werkzaamheden voor Verwerkingsverantwoordelijke, of (ii) om een op hem rustende wettelijke verplichting na te

- komen.
- II.f. Verwerker zal de Persoonsgegevens uitsluitend verwerken in opdracht en volgens de instructies van Verwerkingsverantwoordelijke. Verwerker mag de Persoonsgegevens niet ten eigen nutte, ten nutte van derden, en/of voor eigen dan wel reclamedoeleinden c.q. andere doeleinden verwerken, behoudens op hem rustende afwijkende dwingendrechtelijke verplichtingen.
- III. Duur en beëindiging van de overeenkomst**
- III.a. Verwerker draagt de kosten voor vernietiging, retournering en/of overdracht van de Persoonsgegevens nadat de werkzaamheden voor Verwerkingsverantwoordelijke zijn geëindigd. Verwerkingsverantwoordelijke kan nadere eisen stellen aan de wijze van vernietiging, retournering en/of overdracht van de Persoonsgegevens waaronder eisen aan het bestandsformaat.
- III.b. Verplichtingen welke naar hun aard bestemd zijn om ook na beëindiging van deze Verwerkersovereenkomst voort te duren, blijven na beëindiging van de Verwerkersovereenkomst gelden. Tot deze verplichtingen behoren onder meer die welke voortvloeien uit de bepalingen betreffende vertrouwelijkheid, vrijwaring en aansprakelijkheid en toepasselijk recht.
- IV. Verplichtingen van Verwerkingsverantwoordelijke**
- IV.a. Verwerkingsverantwoordelijke is de verantwoordelijke voor de gegevensverwerking in de zin van de relevante privacywetgeving.
- IV.b. Verwerkingsverantwoordelijke verklaart Verwerker wijzigingen met betrekking tot de verwerking binnen 14 werkdagen aan Verwerker bekend te maken, waarbij Verwerkingsverantwoordelijke Verwerker informeert over de eventuele gevolgen van deze wijziging.
- V. Verplichtingen van Verwerker**
- V.a. Voorafgaand aan het sluiten van de Verwerkersovereenkomst informeert Verwerker Verwerkingsverantwoordelijke in Bijlage A1 volledig en naar waarheid over de Verwerkingen die Verwerker uitvoert. Verwerker is uitsluitend tot de in Bijlage A1 gespecificeerde verwerkingen gerechtigd. Andere wijzigingen in de verwerkingen moeten separaat tussen partijen worden overeengekomen.
- V.b. Verwerker verleent Verwerkingsverantwoordelijke alle benodigde bijstand en medewerking bij het doen nakomen van de op Partijen rustende verplichtingen op grond van de AVG en andere toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van persoonsgegevens. In ieder geval verleent Verwerker alle redelijke maatregelen, bijstand en medewerking met betrekking tot de (a) beveiliging van Persoonsgegevens; (b) het uitvoeren van controles en audits; (c) het uitvoeren van Privacy Impact Assessments; (d) voorafgaande raadpleging van de toezichthoudende autoriteit; (e) het voldoen aan verzoeken van de toezichthoudende autoriteit of overheidsinstantie; (f) het voldoen aan verzoeken van Betrokkenen; (g) het melden van Inbreuken in verband met Persoonsgegevens.
- V.c. Verwerker stelt Verwerkingsverantwoordelijke onmiddellijk in kennis indien naar mening van Verwerker een instructie van Verwerkingsverantwoordelijke inbreuk maakt op de AVG en/of andere toepasselijke wet- en regelgeving betreffende de Verwerking van persoonsgegevens en stelt Verwerkingsverantwoordelijke te allen tijde in staat om binnen de wettelijke termijnen te voldoen aan de verplichtingen op grond van de privacywetgeving, meer in het bijzonder de rechten van betrokkenen, zoals, maar niet beperkt tot, een verzoek om inzage, verbetering, aanvulling, verwijdering of afscherming van Persoonsgegevens en het uitvoeren van een gehonoreerd aangetekend verzet.
- V.d. Verwerker gaat inhoudelijk niet in op argumenten van een Betrokkene met betrekking tot de uitvoering van zijn rechten, maar bericht Verwerkingsverantwoordelijke met een verzoek om nadere instructies.
- V.e. Verwerker zal te allen tijde op eerste verzoek van de Verwerkingsverantwoordelijke onmiddellijk alle van Verwerkingsverantwoordelijke afkomstige en/of in opdracht van Verwerkingsverantwoordelijke verwerkte gegevens met betrekking tot deze overeenkomst aan Verwerkingsverantwoordelijke ter hand stellen.
- V.f. Verwerker zal te allen tijde op eerste verzoek van Verwerkingsverantwoordelijke onmiddellijk alle afschriften en kopieën van Verwerkingsverantwoordelijke afkomstige en/of in opdracht van Verwerkingsverantwoordelijke verwerkte gegevens met betrekking tot de

Verwerkingsverantwoordelijke vernietigen, tenzij een wettelijke verplichting aan vernietiging in de weg staat.

- V.g. Dienstverlening van Verwerker voldoet aan het Juridisch Normenkader (zie SURF Juridisch Normenkader (Cloud)services | SURF.nl). Dit document beschrijft de verschillende normen voor vertrouwelijkheid, privacy, eigendom en beschikbaarheid waaraan (cloud)leveranciers moeten voldoen.

VI. Toegang tot en verstrekken van Persoonsgegevens

- VI.a. Verwerker beperkt de toegang tot Persoonsgegevens aan Medewerkers, sub-verwerkers, derden en andere ontvangers van Persoonsgegevens tot een noodzakelijk minimum en met medeweten van Verwerkingsverantwoordelijke. Er wordt door Verwerker uitsluitend toegang verschaft aan die Medewerkers voor wie ter uitvoering van de werkzaamheden ten behoeve van Verwerkingsverantwoordelijke toegang tot Persoonsgegevens noodzakelijk is.
- VI.b. Verwerker is slechts gerechtigd de uitvoering van de overeenkomst geheel of ten dele uit te besteden bij derden na voorafgaande schriftelijke toestemming van de verwerkingsverantwoordelijke. Verwerkingsverantwoordelijke zal de toestemming in redelijkheid niet onthouden. Verwerkingsverantwoordelijke kan aan zijn toestemming voorwaarden verbinden, zoals maar niet alleen het op laten stellen van een schriftelijke overeenkomst met de derde, waarin de verplichting voor de derde is opgenomen uitsluitend in opdracht en volgens instructie van Verwerker te handelen en in overeenstemming met alle bepalingen uit deze overeenkomst, op het gebied van geheimhouding en beveiliging en ter naleving van de verplichtingen uit deze overeenkomst. Verwerker blijft te allen tijde aanspreekpunt en verantwoordelijk voor de naleving van de bepalingen uit deze overeenkomst.
- VI.c. Verwerker brengt Verwerkingsverantwoordelijke onverwijld op de hoogte indien Verwerker en/of door Verwerker ingeschakelde (rechts)personen, in strijd handelen met de Verwerkersovereenkomst.

VII. Verstrekken van Persoonsgegevens

- VII.a. Het is Verwerker niet toegestaan Persoonsgegevens te verstrekken aan anderen dan de in bijlage A1 opgenomen partijen, tenzij dit op schriftelijk verzoek van Verwerkingsverantwoordelijke wordt gedaan of Verwerkingsverantwoordelijke schriftelijk toestemming tot de verstrekking door Verwerker heeft gegeven. Verwerker is verplicht schriftelijk te bevestigen dat een dergelijke verstrekking heeft plaatsgevonden, waarbij exact de verstrekte Persoonsgegevens, de betrokkene(n), de ontvanger(s) en het moment van verstrekking worden beschreven.
- VII.b. Indien Verwerker op grond van een wettelijke verplichting (Persoons)gegevens dient te verstrekken, zal Verwerker de grondslag van het verzoek en de identiteit van de verzoeker verifiëren en zal Verwerker onmiddellijk, zo mogelijk voorafgaand aan de verstrekking, Verwerkingsverantwoordelijke ter zake informeren.

VIII. Beveiliging

- VIII.a. Verwerker zal de verwerking van Persoonsgegevens beveiligen overeenkomstig de voorschriften gesteld bij of krachtens de privacy wetgeving en bij of krachtens overige (bijzondere) wetgeving ten aanzien van het verwerken van Persoonsgegevens. Tevens verklaart Verwerker zich te houden aan de Normen en Standaards van Verwerkingsverantwoordelijke, waarbij de beveiligingsnorm van ISO27001/2 referentie is.
- VIII.b. Verwerker zal daarbij zorgdragen dat zijn beveiligingsbeleid en de uitvoering van zijn beveiligingsbeleid ten minste voldoen aan het criterium van een "passend beveiligingsniveau" en er moeten afdoende passende technische en organisatorische maatregelen zijn genomen door Verwerker om Persoonsgegevens te beveiligen tegen verlies of tegen enige vorm van onrechtmatige verwerking.
- VIII.c. Bij de beoordeling van het passende beveiligingsniveau houdt Verwerker rekening met de stand van de techniek, de uitvoeringskosten, alsook met de aard, de omvang, de context en de verwerkingsdoeleinden en de qua waarschijnlijkheid en ernst uiteenlopende risico's voor de rechten en vrijheden van personen, vooral als gevolg van de vernietiging, het verlies, de wijziging of de ongeoorloofde verstrekking van of ongeoorloofde toegang tot doorgezonden, opgeslagen of anderszins verwerkte gegevens.

- VIII.d. Verwerker zal zich maximaal inspannen om de te verwerken Persoonsgegevens te beveiligen en beveiligd te houden tegen indringers en tegen van buiten komend onheil alsmede onzorgvuldig, ondeskundig of ongeoorloofd gebruik en legt beveiligingsbeleid schriftelijk vast en geeft Verwerkingsverantwoordelijke inzage in het beveiligingsbeleid.
- VIII.e. Verwerker staat Verwerkingsverantwoordelijke toe instructies te geven ten aanzien van het aanpassen door Verwerker van maatregelen om de Persoonsgegevens te beveiligen indien er significante aanwijzingen zijn van gebreken ten aanzien van de beveiliging van Persoonsgegevens.

IX. Audit

- IX.a. Verwerker is verplicht periodiek een onafhankelijke, externe deskundige een audit te laten uitvoeren ten aanzien van de organisatie van Verwerker, teneinde aan te tonen dat Verwerker aan het bepaalde in de (hoofd)overeenkomst, de Verwerkersovereenkomst, de AVG en andere toepasselijke wet- en regelgeving betreffende Verwerking van Persoonsgegevens voldoet.
- IX.b. Verwerker verricht tenminste een keer per twee jaar een periodieke audit, tenzij er Bijzondere categorieën Persoonsgegevens worden verwerkt, dan verricht Verwerker tenminste eenmaal per jaar een periodieke audit.
- IX.c. Verwerker is verplicht de bevindingen van de onafhankelijke, externe deskundige op verzoek aan Verwerkingsverantwoordelijke ter beschikking te stellen.
- IX.d. Een audit kan ook worden uitgevoerd op verzoek en op kosten van Verwerkingsverantwoordelijke. De kosten van de audit op verzoek van Verwerkingsverantwoordelijke komen voor rekening van Verwerker indien uit de bevindingen van de audit blijkt dat Verwerker de bepalingen uit de Verwerkersovereenkomst niet is nagekomen hetgeen overigens het recht van Verwerkingsverantwoordelijke op schadevergoeding onverlet laat.
- IX.e. Wanneer tijdens een audit wordt vastgesteld dat Verwerker niet aan het bepaalde in de deze overeenkomst voldoet, zal Verwerker alle redelijkerwijs noodzakelijke maatregelen nemen om te zorgen dat zij hieraan alsnog voldoet.

X. Inbreuk in verband met Persoonsgegevens

- X.a. De Verwerker stelt de Verwerkingsverantwoordelijke onverwijld na het ontdekken van een incident als bedoeld in dit artikel, in kennis van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens of een redelijk vermoeden van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens. De kennisgeving aan de Verwerkingsverantwoordelijke omvat in ieder geval de aard van de inbreuk, de instanties waar meer informatie over de inbreuk kan worden verkregen en de aanbevolen maatregelen om de negatieve gevolgen van de inbreuk te beperken.
- X.b. De kennisgeving aan de Verwerkingsverantwoordelijke van een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens of een redelijke vermoeden daartoe omvat tevens een beschrijving van de geconstateerde en de vermoedelijke gevolgen van de Inbreuk voor de verwerking van Persoonsgegevens en de maatregelen die de Verwerker heeft getroffen of voorstelt te treffen om deze gevolgen te verhelpen. Op verzoek van Verwerkingsverantwoordelijke participeert Verwerker in het protocol meldplicht Inbreuk in verband met Persoonsgegevens en van Verwerkingsverantwoordelijke, indien een Inbreuk in verband met Persoonsgegevens is opgetreden binnen de verantwoordelijkheid van de Verwerker.
- X.c. Verwerker verplicht zich om per ommegaande na ontdekking van een incident Verwerkingsverantwoordelijke schriftelijk te informeren (via de contactpersoon genoemd in Bijlage A1) indien een onbevoegde beschikking heeft gekregen over (een deel van) de Persoonsgegevens, dan wel (permanent of tijdelijk) toegang daartoe heeft gehad. Verwerker treft op eigen kosten alle redelijkerwijs benodigde maatregelen om (verdere) onrechtmatige verwerking te voorkomen of te beperken en de situatie te beëindigen en te voorkomen, onverminderd het recht van Verwerkingsverantwoordelijke op schadevergoeding.

XI. Geheimhouding

- XI.a. Verwerker is gehouden tot geheimhouding van alle Persoonsgegevens en informatie die zij als uitvloeisel van deze overeenkomst verwerkt, behoudens in zoverre die gegevens of informatie klaarblijkelijk geen geheim of vertrouwelijk karakter hebben, dan wel reeds algemeen bekend zijn.
- XI.b. Indien en voor zover Verwerkingsverantwoordelijke daarom uitdrukkelijk schriftelijk verzoekt, zal Verwerker ten aanzien van de daarbij aangeduide gegevens of informatie bijzondere maatregelen treffen met het oog op de geheimhouding daarvan, welke maatregelen onder meer kunnen inhouden de vernietiging van betrokken gegevens of informatie zodra de noodzaak voor Verwerker om daarvan nog langer kennis te nemen, is komen te vervallen.
- XI.c. Verwerker zal in haar overeenkomsten met Medewerkers van Verwerker, onderaannemers en ieder ander die handelt onder de verantwoordelijkheid van Verwerker bedingen dat door die personen geheimhouding zal worden betracht ten aanzien van alle gegevens en informatie die zij in het kader van hun werkzaamheden voor Verwerker verwerken. Verwerker staat er jegens Verwerkingsverantwoordelijke voor in dat de bedoelde bedingen door de betrokken personen zullen worden nageleefd.
- XI.d. Na het beëindigen van deze overeenkomst zal geheimhouding van kracht blijven en zullen alle Persoonsgegevens die in het bezit mochten zijn van Verwerker aan Verwerkingsverantwoordelijke worden overgedragen en van gegevensdragers van Verwerker worden verwijderd.

XII. Internationaal Verkeer

- XII.a. Verwerker garandeert dat iedere verwerking van Persoonsgegevens welke door of namens Verwerker met inbegrip van de door haar ingeschakelde derden wordt verricht in verband met het uitvoeren van de Overeenkomst binnen de Europese Economische Ruimte (EER) plaats zal vinden of naar of vanuit landen die een passend beschermingsniveau waarborgen in overeenstemming met de van toepassing zijnde privacyregelgeving.
- XII.b. Indien de technische karakteristieken van een transmissiemedium een dergelijke garantie onmogelijk maken, zal de transmissie van gegevens uitsluitend versleuteld plaatsvinden waarbij voor de versleuteling geavanceerde (zijnde minstens zo geavanceerd als in de markt gebruikelijk) technieken zullen worden gebruikt. Verwerker verschaft voorafgaand aan het sluiten van de Verwerkersovereenkomst inzicht in de locatie(s) waar de Verwerking plaatsvindt.

XIII. Aansprakelijkheid

- XIII.a. Indien Verwerker tekortschiet in de nakoming van zijn verplichting uit deze overeenkomst is Verwerker in verzuim nadat de termijn is verstreken die is gegeven bij schriftelijke ingebrekestelling.
- XIII.b. Verwerker is aansprakelijk voor alle schade of nadeel voortvloeiende uit het niet-nakomen van of in strijd handelen met de bij of krachtens de privacy wetgeving gegeven voorschriften en/of het niet-nakomen van of in strijd handelen met het in deze overeenkomst bepaalde, onverminderd de aanspraken op grond van andere wettelijke regels. Verwerker is aansprakelijk voor schade of nadeel voor zover ontstaan door zijn werkzaamheid en tevens voor zover te wijten aan een gebrek in de beveiliging, het beveiligingsniveau c.q. de veiligheid van het systeem van Verwerker.
- XIII.c. Verwerker is tevens aansprakelijk voor alle schade of nadeel voortvloeiende uit door zijn werkzaamheid ontstane inbreuken op de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen.
- XIII.d. Verwerker vrijwaart Verwerkingsverantwoordelijke voor schade als gevolg van aanspraken van derden, boeten en/of maatregelen van derden, daaronder begrepen Betrokkenen alsmede de toezichthouder, gebaseerd op niet naleving van voorschriften bij of krachtens de privacy wetgeving en deze Verwerkersovereenkomst door Verwerker.
- XIII.e. Indien Verwerker de in deze overeenkomst genoemde verplichtingen niet tijdig nakomt, is Verwerker een boete verschuldigd, groot € 25.000, - per tekortschieting, zonder dat hiervoor een aanmaning of een andere voorafgaande verklaring nodig is. Deze boete is niet vatbaar voor verrekening en opschorting en laat het recht van Verwerkingsverantwoordelijke op nakoming en schadevergoeding onverlet.

XIV. Eigendomsrechten

- XIV.a. Alle industriële of intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot de onder deze

overeenkomst te verwerken of verwerkte Persoonsgegevens berusten te allen tijde bij Verwerkingsverantwoordelijke.

- XIV.b. Alle externe gegevensdragers, zoals, doch niet beperkt tot CD-ROM's, usb-sticks of papier, voorzien van (Persoons)gegevens, worden geacht volle eigendom van Verwerkingsverantwoordelijke te zijn. Verwerker zal nimmer enig recht claimen ten aanzien van de betrokken gegevens noch gerechtigd zijn tot enige vorm van exploitatie anders dan voorzien in deze overeenkomst.

XV. Overige bepalingen

- XV.a. De gehele of gedeeltelijke ongeldigheid van een of meer bepalingen van deze overeenkomst brengt niet de nietigheid of vernietigbaarheid van de gehele overeenkomst met zich mee. Voor zover de bedoelde ongeldigheid betrekking heeft op een wezenlijk onderdeel van de relatie tussen Partijen, zullen Partijen in overleg vaststellen welke wijzigingen in de overeenkomst noodzakelijk uit die ongeldigheid voortvloeien, waarbij zoveel mogelijk aansluiting gezocht zal worden bij de bedoeling van Partijen zoals die uit deze overeenkomst blijkt.
- XV.b. Deze overeenkomst kan slechts worden gewijzigd door middel van een schriftelijk stuk waarin uitdrukkelijk staat vermeld dat het stuk bedoelt een dergelijke wijziging aan te brengen en dat door ter zake bevoegde vertegenwoordigers van Partijen is ondertekend.

XVI. Geschillen, toepasselijk recht en jurisdictie

- XVI.a. Ten aanzien van geschillen, toepasselijk recht en jurisdictie geldt de rechtbank te Oost-Brabant.

Bijlage A1: Verklaring betreffende de verwerking

Bijlage A1: in te vullen door verwerker (evt. met medewerking van verwerkingsverantwoordelijke)

1. Omschrijving en doel van de Verwerking

.....

2. Categorieën Betrokkenen (personen wiens persoonsgegevens worden verwerkt)

.....

3. De te verwerken (categorieën) persoonsgegevens (bijvoorbeeld, naam, adres)

.....

4. Getroffen beveiligingsmaatregelen

.....

5. Categorieën Medewerkers

.....

6. Sub-verwerkers

.....

7. Doorgiften buiten de Europese Economische Ruimte

.....

8. Contactperso(o)n(en) Verwerkingsverantwoordelijke

.....

STANDARD CONTRACTUAL CLAUSES (SCC)

SECTION I

Clause 1

Purpose and scope

(a)The purpose of these standard contractual clauses is to ensure compliance with the requirements of Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data (General Data Protection Regulation) ⁽¹⁾ for the transfer of personal data to a third country.

(b)The Parties:

(i)the natural or legal person(s), public authority/ies, agency/ies or other body/ies (hereinafter ‘entity/ies’) transferring the personal data, as listed in Annex I.A (hereinafter each ‘data exporter’), and

(ii)the entity/ies in a third country receiving the personal data from the data exporter, directly or indirectly via another entity also Party to these Clauses, as listed in Annex I.A (hereinafter each ‘data importer’)

have agreed to these standard contractual clauses (hereinafter: ‘Clauses’).

(c)These Clauses apply with respect to the transfer of personal data as specified in Annex I.B.

(d)The Appendix to these Clauses containing the Annexes referred to therein forms an integral part of these Clauses.

Clause 2

Effect and invariability of the Clauses

(a)These Clauses set out appropriate safeguards, including enforceable data subject rights and effective legal remedies, pursuant to Article 46(1) and Article 46(2)(c) of Regulation (EU) 2016/679 and, with respect to data transfers from controllers to processors and/or processors to processors, standard contractual clauses pursuant to Article 28(7) of Regulation (EU) 2016/679, provided they are not modified, except to select the appropriate Module(s) or to add or update information in the Appendix. This does not prevent the Parties from including the standard contractual clauses laid down in these Clauses in a wider contract and/or to add other clauses or additional safeguards, provided that they do not contradict, directly or indirectly, these Clauses or prejudice the fundamental rights or freedoms of data subjects.

(b)These Clauses are without prejudice to obligations to which the data exporter is subject by virtue of Regulation (EU) 2016/679.

Clause 3

Third-party beneficiaries

(a)Data subjects may invoke and enforce these Clauses, as third-party beneficiaries, against the data exporter and/or data importer, with the following exceptions:

- (i) Clause 1, Clause 2, Clause 3, Clause 6, Clause 7;
- (ii)Clause 8 – Module One: Clause 8.5 (e) and Clause 8.9(b); Module Two: Clause 8.1(b), 8.9(a), (c), (d) and (e); Module Three: Clause 8.1(a), (c) and (d) and Clause 8.9(a), (c), (d), (e), (f) and (g); Module Four: Clause 8.1 (b) and Clause 8.3(b);
- (iii)Clause 9 – Module Two: Clause 9(a), (c), (d) and (e); Module Three: Clause 9(a), (c), (d) and (e);
- (iv)Clause 12 – Module One: Clause 12(a) and (d); Modules Two and Three: Clause 12(a), (d) and (f);
- (v) Clause 13;
- (vi) Clause 15.1(c), (d) and (e);
- (vii) Clause 16(e);
- (viii)Clause 18 – Modules One, Two and Three: Clause 18(a) and (b); Module Four: Clause 18.

(b)Paragraph (a) is without prejudice to rights of data subjects under Regulation (EU) 2016/679.

Clause 4

Interpretation

- (a)Where these Clauses use terms that are defined in Regulation (EU) 2016/679, those terms shall have the same meaning as in that Regulation.
- (b)These Clauses shall be read and interpreted in the light of the provisions of Regulation (EU) 2016/679.
- (c)These Clauses shall not be interpreted in a way that conflicts with rights and obligations provided for in Regulation (EU) 2016/679.

Clause 5

Hierarchy

In the event of a contradiction between these Clauses and the provisions of related agreements between the Parties, existing at the time these Clauses are agreed or entered into thereafter, these Clauses shall prevail.

Clause 6

Description of the transfer(s)

The details of the transfer(s), and in particular the categories of personal data that are transferred and the purpose(s) for which they are transferred, are specified in Annex I.B.

Clause 7 – Optional

Docking clause

- (a) An entity that is not a Party to these Clauses may, with the agreement of the Parties, accede to these Clauses at any time, either as a data exporter or as a data importer, by completing the Appendix and signing Annex I.A.
- (b) Once it has completed the Appendix and signed Annex I.A, the acceding entity shall become a Party to these Clauses and have the rights and obligations of a data exporter or data importer in accordance with its designation in Annex I.A.
- (c) The acceding entity shall have no rights or obligations arising under these Clauses from the period prior to becoming a Party.

SECTION II – OBLIGATIONS OF THE PARTIES

Clause 8

Data protection safeguards

The data exporter warrants that it has used reasonable efforts to determine that the data importer is able, through the implementation of appropriate technical and organisational measures, to satisfy its obligations under these Clauses.

MODULE ONE: Transfer controller to controller

8.1 Purpose limitation

The data importer shall process the personal data only for the specific purpose(s) of the transfer, as set out in Annex I.B. It may only process the personal data for another purpose:

- (i) where it has obtained the data subject's prior consent;
- (ii) where necessary for the establishment, exercise or defence of legal claims in the context of specific administrative, regulatory or judicial proceedings; or

- (iii) where necessary in order to protect the vital interests of the data subject or of another natural person.

8.2 Transparency

- (a) In order to enable data subjects to effectively exercise their rights pursuant to Clause 10, the data importer shall inform them, either directly or through the data exporter:
 - (i) of its identity and contact details;
 - (ii) of the categories of personal data processed;
 - (iii) of the right to obtain a copy of these Clauses;
- (iv) where it intends to onward transfer the personal data to any third party/ies, of the recipient or categories of recipients (as appropriate with a view to providing meaningful information), the purpose of such onward transfer and the ground therefore pursuant to Clause 8.7.
- (b) Paragraph (a) shall not apply where the data subject already has the information, including when such information has already been provided by the data exporter, or providing the information proves impossible or would involve a disproportionate effort for the data importer. In the latter case, the data importer shall, to the extent possible, make the information publicly available.
- (c) On request, the Parties shall make a copy of these Clauses, including the Appendix as completed by them, available to the data subject free of charge. To the extent necessary to protect business secrets or other confidential information, including personal data, the Parties may redact part of the text of the Appendix prior to sharing a copy, but shall provide a meaningful summary where the data subject would otherwise not be able to understand its content or exercise his/her rights. On request, the Parties shall provide the data subject with the reasons for the redactions, to the extent possible without revealing the redacted information.
- (d) Paragraphs (a) to (c) are without prejudice to the obligations of the data exporter under Articles 13 and 14 of Regulation (EU) 2016/679.

8.3 Accuracy and data minimisation

- (a) Each Party shall ensure that the personal data is accurate and, where necessary, kept up to date. The data importer shall take every reasonable step to ensure that personal data that is inaccurate, having regard to the purpose(s) of processing, is erased or rectified without delay.
- (b) If one of the Parties becomes aware that the personal data it has transferred or received is inaccurate, or has become outdated, it shall inform the other Party without undue delay.
- (c) The data importer shall ensure that the personal data is adequate, relevant and limited to what is necessary in relation to the purpose(s) of processing.

8.4 Storage limitation

The data importer shall retain the personal data for no longer than necessary for the purpose(s) for which it is processed. It shall put in place appropriate technical or organisational measures to ensure compliance with this obligation, including erasure or anonymisation ⁽²⁾ of the data and all back-ups at the end of the retention period.

8.5 Security of processing

- (a) The data importer and, during transmission, also the data exporter shall implement appropriate technical and organisational measures to ensure the security of the personal data, including protection against a breach of security leading to accidental or unlawful destruction, loss, alteration, unauthorised disclosure or access (hereinafter ‘personal data breach’). In assessing the appropriate level of security, they shall take due account of the state of the art, the costs of implementation, the nature, scope, context and purpose(s) of processing and the risks involved in the processing for the data subject. The Parties shall in particular consider having recourse to encryption or pseudonymisation, including during transmission, where the purpose of processing can be fulfilled in that manner.
- (b) The Parties have agreed on the technical and organisational measures set out in Annex II. The data importer shall carry out regular checks to ensure that these measures continue to provide an appropriate level of security.
- (c) The data importer shall ensure that persons authorised to process the personal data have committed themselves to confidentiality or are under an appropriate statutory obligation of confidentiality.
- (d) In the event of a personal data breach concerning personal data processed by the data importer under these Clauses, the data importer shall take appropriate measures to address the personal data breach, including measures to mitigate its possible adverse effects.
- (e) In case of a personal data breach that is likely to result in a risk to the rights and freedoms of natural persons, the data importer shall without undue delay notify both the data exporter and the competent supervisory authority pursuant to Clause 13. Such notification shall contain i) a description of the nature of the breach (including, where possible, categories and approximate number of data subjects and personal data records concerned), ii) its likely consequences, iii) the measures taken or proposed to address the breach, and iv) the details of a contact point from whom more information can be obtained. To the extent it is not possible for the data importer to provide all the information at the same time, it may do so in phases without undue further delay.
- (f) In case of a personal data breach that is likely to result in a high risk to the rights and freedoms of natural persons, the data importer shall also notify without undue delay the data subjects concerned of the personal data breach and its nature, if necessary in cooperation with the data exporter, together with the information referred to in paragraph (e), points ii) to iv), unless the data importer has implemented measures to significantly reduce the risk to the rights or freedoms of natural persons, or notification would involve disproportionate efforts. In the

latter case, the data importer shall instead issue a public communication or take a similar measure to inform the public of the personal data breach.

- (g)The data importer shall document all relevant facts relating to the personal data breach, including its effects and any remedial action taken, and keep a record thereof.

8.6 Sensitive data

Where the transfer involves personal data revealing racial or ethnic origin, political opinions, religious or philosophical beliefs, or trade union membership, genetic data, or biometric data for the purpose of uniquely identifying a natural person, data concerning health or a person's sex life or sexual orientation, or data relating to criminal convictions or offences (hereinafter 'sensitive data'), the data importer shall apply specific restrictions and/or additional safeguards adapted to the specific nature of the data and the risks involved. This may include restricting the personnel permitted to access the personal data, additional security measures (such as pseudonymisation) and/or additional restrictions with respect to further disclosure.

8.7 Onward transfers

The data importer shall not disclose the personal data to a third party located outside the European Union ⁽³⁾ (in the same country as the data importer or in another third country, hereinafter 'onward transfer') unless the third party is or agrees to be bound by these Clauses, under the appropriate Module. Otherwise, an onward transfer by the data importer may only take place if:

- (i)it is to a country benefitting from an adequacy decision pursuant to Article 45 of Regulation (EU) 2016/679 that covers the onward transfer;
- (ii)the third party otherwise ensures appropriate safeguards pursuant to Articles 46 or 47 of Regulation (EU) 2016/679 with respect to the processing in question;
- (iii)the third party enters into a binding instrument with the data importer ensuring the same level of data protection as under these Clauses, and the data importer provides a copy of these safeguards to the data exporter;
- (iv)it is necessary for the establishment, exercise or defence of legal claims in the context of specific administrative, regulatory or judicial proceedings;
- (v)it is necessary in order to protect the vital interests of the data subject or of another natural person; or
- (vi)where none of the other conditions apply, the data importer has obtained the explicit consent of the data subject for an onward transfer in a specific situation, after having informed him/her of its purpose(s), the identity of the recipient and the possible risks of such transfer to him/her due to the lack of appropriate data protection safeguards. In this case, the data importer shall inform the data exporter and, at the request of the latter, shall transmit to it a copy of the information provided to the data subject.

Any onward transfer is subject to compliance by the data importer with all the other safeguards under these Clauses, in particular purpose limitation.

8.8 Processing under the authority of the data importer

The data importer shall ensure that any person acting under its authority, including a processor, processes the data only on its instructions.

8.9 Documentation and compliance

- (a) Each Party shall be able to demonstrate compliance with its obligations under these Clauses. In particular, the data importer shall keep appropriate documentation of the processing activities carried out under its responsibility.
- (b) The data importer shall make such documentation available to the competent supervisory authority on request.

MODULE TWO: Transfer controller to processor

8.1 Instructions

- (a) The data importer shall process the personal data only on documented instructions from the data exporter. The data exporter may give such instructions throughout the duration of the contract.
- (b) The data importer shall immediately inform the data exporter if it is unable to follow those instructions.

8.2 Purpose limitation

The data importer shall process the personal data only for the specific purpose(s) of the transfer, as set out in Annex I.B, unless on further instructions from the data exporter.

8.3 Transparency

On request, the data exporter shall make a copy of these Clauses, including the Appendix as completed by the Parties, available to the data subject free of charge. To the extent necessary to protect business secrets or other confidential information, including the measures described in Annex II and personal data, the data exporter may redact part of the text of the Appendix to these Clauses prior to sharing a copy, but shall provide a meaningful summary where the data subject would otherwise not be able to understand the its content or exercise his/her rights. On request, the Parties shall provide the data subject with the reasons for the redactions, to the extent possible without revealing the redacted information. This Clause is without prejudice to the obligations of the data exporter under Articles 13 and 14 of Regulation (EU) 2016/679.

8.4 Accuracy

If the data importer becomes aware that the personal data it has received is inaccurate, or has become outdated, it shall inform the data exporter without undue delay. In this case, the data importer shall cooperate with the data exporter to erase or rectify the data.

8.5 Duration of processing and erasure or return of data

Processing by the data importer shall only take place for the duration specified in Annex I.B. After the end of the provision of the processing services, the data importer shall, at the choice of the data exporter, delete all personal data processed on behalf of the data exporter and certify to the data exporter that it has done so, or return to the data exporter all personal data processed on its behalf and delete existing copies. Until the data is deleted or returned, the data importer shall continue to ensure compliance with these Clauses. In case of local laws applicable to the data importer that prohibit return or deletion of the personal data, the data importer warrants that it will continue to ensure compliance with these Clauses and will only process it to the extent and for as long as required under that local law. This is without prejudice to Clause 14, in particular the requirement for the data importer under Clause 14(e) to notify the data exporter throughout the duration of the contract if it has reason to believe that it is or has become subject to laws or practices not in line with the requirements under Clause 14(a).

8.6 Security of processing

(a) The data importer and, during transmission, also the data exporter shall implement appropriate technical and organisational measures to ensure the security of the data, including protection against a breach of security leading to accidental or unlawful destruction, loss, alteration, unauthorised disclosure or access to that data (hereinafter 'personal data breach'). In assessing the appropriate level of security, the Parties shall take due account of the state of the art, the costs of implementation, the nature, scope, context and purpose(s) of processing and the risks involved in the processing for the data subjects. The Parties shall in particular consider having recourse to encryption or pseudonymisation, including during transmission, where the purpose of processing can be fulfilled in that manner. In case of pseudonymisation, the additional information for attributing the personal data to a specific data subject shall, where possible, remain under the exclusive control of the data exporter. In complying with its obligations under this paragraph, the data importer shall at least implement the technical and organisational measures specified in Annex II. The data importer shall carry out regular checks to ensure that these measures continue to provide an appropriate level of security.

(b) The data importer shall grant access to the personal data to members of its personnel only to the extent strictly necessary for the implementation, management and monitoring of the contract. It shall ensure that persons authorised to process the personal data have committed

themselves to confidentiality or are under an appropriate statutory obligation of confidentiality.

- (c) In the event of a personal data breach concerning personal data processed by the data importer under these Clauses, the data importer shall take appropriate measures to address the breach, including measures to mitigate its adverse effects. The data importer shall also notify the data exporter without undue delay after having become aware of the breach. Such notification shall contain the details of a contact point where more information can be obtained, a description of the nature of the breach (including, where possible, categories and approximate number of data subjects and personal data records concerned), its likely consequences and the measures taken or proposed to address the breach including, where appropriate, measures to mitigate its possible adverse effects. Where, and in so far as, it is not possible to provide all information at the same time, the initial notification shall contain the information then available and further information shall, as it becomes available, subsequently be provided without undue delay.
- (d) The data importer shall cooperate with and assist the data exporter to enable the data exporter to comply with its obligations under Regulation (EU) 2016/679, in particular to notify the competent supervisory authority and the affected data subjects, taking into account the nature of processing and the information available to the data importer.

8.7 Sensitive data

Where the transfer involves personal data revealing racial or ethnic origin, political opinions, religious or philosophical beliefs, or trade union membership, genetic data, or biometric data for the purpose of uniquely identifying a natural person, data concerning health or a person's sex life or sexual orientation, or data relating to criminal convictions and offences (hereinafter 'sensitive data'), the data importer shall apply the specific restrictions and/or additional safeguards described in Annex I.B.

8.8 Onward transfers

The data importer shall only disclose the personal data to a third party on documented instructions from the data exporter. In addition, the data may only be disclosed to a third party located outside the European Union ⁽⁴⁾ (in the same country as the data importer or in another third country, hereinafter 'onward transfer') if the third party is or agrees to be bound by these Clauses, under the appropriate Module, or if:

- (i) the onward transfer is to a country benefitting from an adequacy decision pursuant to Article 45 of Regulation (EU) 2016/679 that covers the onward transfer;
- (ii) the third party otherwise ensures appropriate safeguards pursuant to Articles 46 or 47 Regulation of (EU) 2016/679 with respect to the processing in question;
- (iii) the onward transfer is necessary for the establishment, exercise or defence of legal claims in the context of specific administrative, regulatory or judicial proceedings; or

- (iv) the onward transfer is necessary in order to protect the vital interests of the data subject or of another natural person.

Any onward transfer is subject to compliance by the data importer with all the other safeguards under these Clauses, in particular purpose limitation.

8.9 Documentation and compliance

- (a) The data importer shall promptly and adequately deal with enquiries from the data exporter that relate to the processing under these Clauses.
- (b) The Parties shall be able to demonstrate compliance with these Clauses. In particular, the data importer shall keep appropriate documentation on the processing activities carried out on behalf of the data exporter.
- (c) The data importer shall make available to the data exporter all information necessary to demonstrate compliance with the obligations set out in these Clauses and at the data exporter's request, allow for and contribute to audits of the processing activities covered by these Clauses, at reasonable intervals or if there are indications of non-compliance. In deciding on a review or audit, the data exporter may take into account relevant certifications held by the data importer.
- (d) The data exporter may choose to conduct the audit by itself or mandate an independent auditor. Audits may include inspections at the premises or physical facilities of the data importer and shall, where appropriate, be carried out with reasonable notice.
- (e) The Parties shall make the information referred to in paragraphs (b) and (c), including the results of any audits, available to the competent supervisory authority on request.

MODULE THREE: Transfer processor to processor

8.1 Instructions

- (a) The data exporter has informed the data importer that it acts as processor under the instructions of its controller(s), which the data exporter shall make available to the data importer prior to processing.
- (b) The data importer shall process the personal data only on documented instructions from the controller, as communicated to the data importer by the data exporter, and any additional documented instructions from the data exporter. Such additional instructions shall not conflict with the instructions from the controller. The controller or data exporter may give further documented instructions regarding the data processing throughout the duration of the contract.
- (c) The data importer shall immediately inform the data exporter if it is unable to follow those instructions. Where the data importer is unable to follow the instructions from the controller, the data exporter shall immediately notify the controller.

(d)The data exporter warrants that it has imposed the same data protection obligations on the data importer as set out in the contract or other legal act under Union or Member State law between the controller and the data exporter ⁽⁵⁾.

8.2 Purpose limitation

The data importer shall process the personal data only for the specific purpose(s) of the transfer, as set out in Annex I.B., unless on further instructions from the controller, as communicated to the data importer by the data exporter, or from the data exporter.

8.3 Transparency

On request, the data exporter shall make a copy of these Clauses, including the Appendix as completed by the Parties, available to the data subject free of charge. To the extent necessary to protect business secrets or other confidential information, including personal data, the data exporter may redact part of the text of the Appendix prior to sharing a copy, but shall provide a meaningful summary where the data subject would otherwise not be able to understand its content or exercise his/her rights. On request, the Parties shall provide the data subject with the reasons for the redactions, to the extent possible without revealing the redacted information.

8.4 Accuracy

If the data importer becomes aware that the personal data it has received is inaccurate, or has become outdated, it shall inform the data exporter without undue delay. In this case, the data importer shall cooperate with the data exporter to rectify or erase the data.

8.5 Duration of processing and erasure or return of data

Processing by the data importer shall only take place for the duration specified in Annex I.B. After the end of the provision of the processing services, the data importer shall, at the choice of the data exporter, delete all personal data processed on behalf of the controller and certify to the data exporter that it has done so, or return to the data exporter all personal data processed on its behalf and delete existing copies. Until the data is deleted or returned, the data importer shall continue to ensure compliance with these Clauses. In case of local laws applicable to the data importer that prohibit return or deletion of the personal data, the data importer warrants that it will continue to ensure compliance with these Clauses and will only process it to the extent and for as long as required under that local law. This is without prejudice to Clause 14, in particular the requirement for the data importer under Clause 14(e) to notify the data exporter throughout the duration of the contract if it has reason to believe that it is or has become subject to laws or practices not in line with the requirements under Clause 14(a).

8.6 Security of processing

- (a) The data importer and, during transmission, also the data exporter shall implement appropriate technical and organisational measures to ensure the security of the data, including protection against a breach of security leading to accidental or unlawful destruction, loss, alteration, unauthorised disclosure or access to that data (hereinafter ‘personal data breach’). In assessing the appropriate level of security, they shall take due account of the state of the art, the costs of implementation, the nature, scope, context and purpose(s) of processing and the risks involved in the processing for the data subject. The Parties shall in particular consider having recourse to encryption or pseudonymisation, including during transmission, where the purpose of processing can be fulfilled in that manner. In case of pseudonymisation, the additional information for attributing the personal data to a specific data subject shall, where possible, remain under the exclusive control of the data exporter or the controller. In complying with its obligations under this paragraph, the data importer shall at least implement the technical and organisational measures specified in Annex II. The data importer shall carry out regular checks to ensure that these measures continue to provide an appropriate level of security.
- (b) The data importer shall grant access to the data to members of its personnel only to the extent strictly necessary for the implementation, management and monitoring of the contract. It shall ensure that persons authorised to process the personal data have committed themselves to confidentiality or are under an appropriate statutory obligation of confidentiality.
- (c) In the event of a personal data breach concerning personal data processed by the data importer under these Clauses, the data importer shall take appropriate measures to address the breach, including measures to mitigate its adverse effects. The data importer shall also notify, without undue delay, the data exporter and, where appropriate and feasible, the controller after having become aware of the breach. Such notification shall contain the details of a contact point where more information can be obtained, a description of the nature of the breach (including, where possible, categories and approximate number of data subjects and personal data records concerned), its likely consequences and the measures taken or proposed to address the data breach, including measures to mitigate its possible adverse effects. Where, and in so far as, it is not possible to provide all information at the same time, the initial notification shall contain the information then available and further information shall, as it becomes available, subsequently be provided without undue delay.
- (d) The data importer shall cooperate with and assist the data exporter to enable the data exporter to comply with its obligations under Regulation (EU) 2016/679, in particular to notify its controller so that the latter may in turn notify the competent supervisory authority and the affected data subjects, taking into account the nature of processing and the information available to the data importer.

8.7 Sensitive data

Where the transfer involves personal data revealing racial or ethnic origin, political opinions, religious or philosophical beliefs, or trade union membership, genetic data,

or biometric data for the purpose of uniquely identifying a natural person, data concerning health or a person's sex life or sexual orientation, or data relating to criminal convictions and offences (hereinafter 'sensitive data'), the data importer shall apply the specific restrictions and/or additional safeguards set out in Annex I.B.

8.8 Onward transfers

The data importer shall only disclose the personal data to a third party on documented instructions from the controller, as communicated to the data importer by the data exporter. In addition, the data may only be disclosed to a third party located outside the European Union ⁽⁶⁾ (in the same country as the data importer or in another third country, hereinafter 'onward transfer') if the third party is or agrees to be bound by these Clauses, under the appropriate Module, or if:

- (i) the onward transfer is to a country benefitting from an adequacy decision pursuant to Article 45 of Regulation (EU) 2016/679 that covers the onward transfer;
- (ii) the third party otherwise ensures appropriate safeguards pursuant to Articles 46 or 47 of Regulation (EU) 2016/679;
- (iii) the onward transfer is necessary for the establishment, exercise or defence of legal claims in the context of specific administrative, regulatory or judicial proceedings; or
- (iv) the onward transfer is necessary in order to protect the vital interests of the data subject or of another natural person.

Any onward transfer is subject to compliance by the data importer with all the other safeguards under these Clauses, in particular purpose limitation.

8.9 Documentation and compliance

- (a) The data importer shall promptly and adequately deal with enquiries from the data exporter or the controller that relate to the processing under these Clauses.
- (b) The Parties shall be able to demonstrate compliance with these Clauses. In particular, the data importer shall keep appropriate documentation on the processing activities carried out on behalf of the controller.
- (c) The data importer shall make all information necessary to demonstrate compliance with the obligations set out in these Clauses available to the data exporter, which shall provide it to the controller.
- (d) The data importer shall allow for and contribute to audits by the data exporter of the processing activities covered by these Clauses, at reasonable intervals or if there are indications of non-compliance. The same shall apply where the data exporter requests an audit on instructions of the controller. In deciding on an audit, the data exporter may take into account relevant certifications held by the data importer.

- (e) Where the audit is carried out on the instructions of the controller, the data exporter shall make the results available to the controller.
- (f) The data exporter may choose to conduct the audit by itself or mandate an independent auditor. Audits may include inspections at the premises or physical facilities of the data importer and shall, where appropriate, be carried out with reasonable notice.
- (g) The Parties shall make the information referred to in paragraphs (b) and (c), including the results of any audits, available to the competent supervisory authority on request.

MODULE FOUR: Transfer processor to controller

8.1 Instructions

- (a) The data exporter shall process the personal data only on documented instructions from the data importer acting as its controller.
- (b) The data exporter shall immediately inform the data importer if it is unable to follow those instructions, including if such instructions infringe Regulation (EU) 2016/679 or other Union or Member State data protection law.
- (c) The data importer shall refrain from any action that would prevent the data exporter from fulfilling its obligations under Regulation (EU) 2016/679, including in the context of sub-processing or as regards cooperation with competent supervisory authorities.
- (d) After the end of the provision of the processing services, the data exporter shall, at the choice of the data importer, delete all personal data processed on behalf of the data importer and certify to the data importer that it has done so, or return to the data importer all personal data processed on its behalf and delete existing copies.

8.2 Security of processing

- (a) The Parties shall implement appropriate technical and organisational measures to ensure the security of the data, including during transmission, and protection against a breach of security leading to accidental or unlawful destruction, loss, alteration, unauthorised disclosure or access (hereinafter 'personal data breach'). In assessing the appropriate level of security, they shall take due account of the state of the art, the costs of implementation, the nature of the personal data ⁽⁷⁾, the nature, scope, context and purpose(s) of processing and the risks involved in the processing for the data subjects, and in particular consider having recourse to encryption or pseudonymisation, including during transmission, where the purpose of processing can be fulfilled in that manner.
- (b) The data exporter shall assist the data importer in ensuring appropriate security of the data in accordance with paragraph (a). In case of a personal data breach concerning the personal data processed by the data exporter under these Clauses, the data exporter shall notify the data importer without undue delay after becoming aware of it and assist the data importer in addressing the breach.

- (c) The data exporter shall ensure that persons authorised to process the personal data have committed themselves to confidentiality or are under an appropriate statutory obligation of confidentiality.

8.3 Documentation and compliance

- (a) The Parties shall be able to demonstrate compliance with these Clauses.
- (b) The data exporter shall make available to the data importer all information necessary to demonstrate compliance with its obligations under these Clauses and allow for and contribute to audits.

Clause 9

Use of sub-processors

MODULE TWO: Transfer controller to processor

- (a) **OPTION 1: SPECIFIC PRIOR AUTHORISATION** The data importer shall not sub-contract any of its processing activities performed on behalf of the data exporter under these Clauses to a sub-processor without the data exporter's prior specific written authorisation. The data importer shall submit the request for specific authorisation at least [*Specify time period*] prior to the engagement of the sub-processor, together with the information necessary to enable the data exporter to decide on the authorisation. The list of sub-processors already authorised by the data exporter can be found in Annex III. The Parties shall keep Annex III up to date.

OPTION 2: GENERAL WRITTEN AUTHORISATION The data importer has the data exporter's general authorisation for the engagement of sub-processor(s) from an agreed list. The data importer shall specifically inform the data exporter in writing of any intended changes to that list through the addition or replacement of sub-processors at least [*Specify time period*] in advance, thereby giving the data exporter sufficient time to be able to object to such changes prior to the engagement of the sub-processor(s). The data importer shall provide the data exporter with the information necessary to enable the data exporter to exercise its right to object.

- (b) Where the data importer engages a sub-processor to carry out specific processing activities (on behalf of the data exporter), it shall do so by way of a written contract that provides for, in substance, the same data protection obligations as those binding the data importer under these Clauses, including in terms of third-party beneficiary rights for data subjects. ⁽⁸⁾ The Parties agree that, by complying with this Clause, the data importer fulfils its obligations under Clause 8.8. The data importer shall ensure that the sub-processor complies with the obligations to which the data importer is subject pursuant to these Clauses.
- (c) The data importer shall provide, at the data exporter's request, a copy of such a sub-processor agreement and any subsequent amendments to the data exporter. To the extent necessary to

protect business secrets or other confidential information, including personal data, the data importer may redact the text of the agreement prior to sharing a copy.

- (d) The data importer shall remain fully responsible to the data exporter for the performance of the sub-processor's obligations under its contract with the data importer. The data importer shall notify the data exporter of any failure by the sub-processor to fulfil its obligations under that contract.
- (e) The data importer shall agree a third-party beneficiary clause with the sub-processor whereby – in the event the data importer has factually disappeared, ceased to exist in law or has become insolvent – the data exporter shall have the right to terminate the sub-processor contract and to instruct the sub-processor to erase or return the personal data.

MODULE THREE: Transfer processor to processor

- (a) **OPTION 1: SPECIFIC PRIOR AUTHORISATION** The data importer shall not sub-contract any of its processing activities performed on behalf of the data exporter under these Clauses to a sub-processor without the prior specific written authorisation of the controller. The data importer shall submit the request for specific authorisation at least [*Specify time period*] prior to the engagement of the sub-processor, together with the information necessary to enable the controller to decide on the authorisation. It shall inform the data exporter of such engagement. The list of sub-processors already authorised by the controller can be found in Annex III. The Parties shall keep Annex III up to date.

OPTION 2: GENERAL WRITTEN AUTHORISATION The data importer has the controller's general authorisation for the engagement of sub-processor(s) from an agreed list. The data importer shall specifically inform the controller in writing of any intended changes to that list through the addition or replacement of sub-processors at least [*Specify time period*] in advance, thereby giving the controller sufficient time to be able to object to such changes prior to the engagement of the sub-processor(s). The data importer shall provide the controller with the information necessary to enable the controller to exercise its right to object. The data importer shall inform the data exporter of the engagement of the sub-processor(s).

- (b) Where the data importer engages a sub-processor to carry out specific processing activities (on behalf of the controller), it shall do so by way of a written contract that provides for, in substance, the same data protection obligations as those binding the data importer under these Clauses, including in terms of third-party beneficiary rights for data subjects. ⁽⁹⁾ The Parties agree that, by complying with this Clause, the data importer fulfils its obligations under Clause 8.8. The data importer shall ensure that the sub-processor complies with the obligations to which the data importer is subject pursuant to these Clauses.
- (c) The data importer shall provide, at the data exporter's or controller's request, a copy of such a sub-processor agreement and any subsequent amendments. To the extent necessary to protect business secrets or other confidential information, including personal data, the data importer may redact the text of the agreement prior to sharing a copy.

- (d) The data importer shall remain fully responsible to the data exporter for the performance of the sub-processor's obligations under its contract with the data importer. The data importer shall notify the data exporter of any failure by the sub-processor to fulfil its obligations under that contract.
- (e) The data importer shall agree a third-party beneficiary clause with the sub-processor whereby – in the event the data importer has factually disappeared, ceased to exist in law or has become insolvent – the data exporter shall have the right to terminate the sub-processor contract and to instruct the sub-processor to erase or return the personal data.

Clause 10

Data subject rights

MODULE ONE: Transfer controller to controller

- (a) The data importer, where relevant with the assistance of the data exporter, shall deal with any enquiries and requests it receives from a data subject relating to the processing of his/her personal data and the exercise of his/her rights under these Clauses without undue delay and at the latest within one month of the receipt of the enquiry or request. ⁽¹⁰⁾ The data importer shall take appropriate measures to facilitate such enquiries, requests and the exercise of data subject rights. Any information provided to the data subject shall be in an intelligible and easily accessible form, using clear and plain language.
- (b) In particular, upon request by the data subject the data importer shall, free of charge:
- (i) provide confirmation to the data subject as to whether personal data concerning him/her is being processed and, where this is the case, a copy of the data relating to him/her and the information in Annex I; if personal data has been or will be onward transferred, provide information on recipients or categories of recipients (as appropriate with a view to providing meaningful information) to which the personal data has been or will be onward transferred, the purpose of such onward transfers and their ground pursuant to Clause 8.7; and provide information on the right to lodge a complaint with a supervisory authority in accordance with Clause 12(c)(i);
 - (ii) rectify inaccurate or incomplete data concerning the data subject;
 - (iii) erase personal data concerning the data subject if such data is being or has been processed in violation of any of these Clauses ensuring third-party beneficiary rights, or if the data subject withdraws the consent on which the processing is based.
- (c) Where the data importer processes the personal data for direct marketing purposes, it shall cease processing for such purposes if the data subject objects to it.
- (d) The data importer shall not make a decision based solely on the automated processing of the personal data transferred (hereinafter 'automated decision'), which would produce legal effects concerning the data subject or similarly significantly affect him/her, unless with the

explicit consent of the data subject or if authorised to do so under the laws of the country of destination, provided that such laws lay down suitable measures to safeguard the data subject's rights and legitimate interests. In this case, the data importer shall, where necessary in cooperation with the data exporter:

- (i) inform the data subject about the envisaged automated decision, the envisaged consequences and the logic involved; and
 - (ii) implement suitable safeguards, at least by enabling the data subject to contest the decision, express his/her point of view and obtain review by a human being.
- (e) Where requests from a data subject are excessive, in particular because of their repetitive character, the data importer may either charge a reasonable fee taking into account the administrative costs of granting the request or refuse to act on the request.
- (f) The data importer may refuse a data subject's request if such refusal is allowed under the laws of the country of destination and is necessary and proportionate in a democratic society to protect one of the objectives listed in Article 23(1) of Regulation (EU) 2016/679.
- (g) If the data importer intends to refuse a data subject's request, it shall inform the data subject of the reasons for the refusal and the possibility of lodging a complaint with the competent supervisory authority and/or seeking judicial redress.

MODULE TWO: Transfer controller to processor

- (a) The data importer shall promptly notify the data exporter of any request it has received from a data subject. It shall not respond to that request itself unless it has been authorised to do so by the data exporter.
- (b) The data importer shall assist the data exporter in fulfilling its obligations to respond to data subjects' requests for the exercise of their rights under Regulation (EU) 2016/679. In this regard, the Parties shall set out in Annex II the appropriate technical and organisational measures, taking into account the nature of the processing, by which the assistance shall be provided, as well as the scope and the extent of the assistance required.
- (c) In fulfilling its obligations under paragraphs (a) and (b), the data importer shall comply with the instructions from the data exporter.

MODULE THREE: Transfer processor to processor

- (a) The data importer shall promptly notify the data exporter and, where appropriate, the controller of any request it has received from a data subject, without responding to that request unless it has been authorised to do so by the controller.
- (b) The data importer shall assist, where appropriate in cooperation with the data exporter, the controller in fulfilling its obligations to respond to data subjects' requests for the exercise of their rights under Regulation (EU) 2016/679 or Regulation (EU) 2018/1725, as applicable. In this regard, the Parties shall set out in Annex II the appropriate technical and

organisational measures, taking into account the nature of the processing, by which the assistance shall be provided, as well as the scope and the extent of the assistance required.

- (c) In fulfilling its obligations under paragraphs (a) and (b), the data importer shall comply with the instructions from the controller, as communicated by the data exporter.

MODULE FOUR: Transfer processor to controller

The Parties shall assist each other in responding to enquiries and requests made by data subjects under the local law applicable to the data importer or, for data processing by the data exporter in the EU, under Regulation (EU) 2016/679.

Clause 11

Redress

- (a) The data importer shall inform data subjects in a transparent and easily accessible format, through individual notice or on its website, of a contact point authorised to handle complaints. It shall deal promptly with any complaints it receives from a data subject.

[OPTION: The data importer agrees that data subjects may also lodge a complaint with an independent dispute resolution body ⁽¹¹⁾ at no cost to the data subject. It shall inform the data subjects, in the manner set out in paragraph (a), of such redress mechanism and that they are not required to use it, or follow a particular sequence in seeking redress.]

MODULE ONE: Transfer controller to controller

MODULE TWO: Transfer controller to processor

MODULE THREE: Transfer processor to processor

- (b) In case of a dispute between a data subject and one of the Parties as regards compliance with these Clauses, that Party shall use its best efforts to resolve the issue amicably in a timely fashion. The Parties shall keep each other informed about such disputes and, where appropriate, cooperate in resolving them.
- (c) Where the data subject invokes a third-party beneficiary right pursuant to Clause 3, the data importer shall accept the decision of the data subject to:
- (i) lodge a complaint with the supervisory authority in the Member State of his/her habitual residence or place of work, or the competent supervisory authority pursuant to Clause 13;
 - (ii) refer the dispute to the competent courts within the meaning of Clause 18.
- (d) The Parties accept that the data subject may be represented by a not-for-profit body, organisation or association under the conditions set out in Article 80(1) of Regulation (EU) 2016/679.
- (e) The data importer shall abide by a decision that is binding under the applicable EU or Member State law.

- (f)The data importer agrees that the choice made by the data subject will not prejudice his/her substantive and procedural rights to seek remedies in accordance with applicable laws.

Clause 12

Liability

MODULE ONE: Transfer controller to controller

MODULE FOUR: Transfer processor to controller

- (a)Each Party shall be liable to the other Party/ies for any damages it causes the other Party/ies by any breach of these Clauses.
- (b)Each Party shall be liable to the data subject, and the data subject shall be entitled to receive compensation, for any material or non-material damages that the Party causes the data subject by breaching the third-party beneficiary rights under these Clauses. This is without prejudice to the liability of the data exporter under Regulation (EU) 2016/679.
- (c)Where more than one Party is responsible for any damage caused to the data subject as a result of a breach of these Clauses, all responsible Parties shall be jointly and severally liable and the data subject is entitled to bring an action in court against any of these Parties.
- (d)The Parties agree that if one Party is held liable under paragraph (c), it shall be entitled to claim back from the other Party/ies that part of the compensation corresponding to its/their responsibility for the damage.
- (e)The data importer may not invoke the conduct of a processor or sub-processor to avoid its own liability.

MODULE TWO: Transfer controller to processor

MODULE THREE: Transfer processor to processor

- (a)Each Party shall be liable to the other Party/ies for any damages it causes the other Party/ies by any breach of these Clauses.
- (b)The data importer shall be liable to the data subject, and the data subject shall be entitled to receive compensation, for any material or non-material damages the data importer or its sub-processor causes the data subject by breaching the third-party beneficiary rights under these Clauses.
- (c)Notwithstanding paragraph (b), the data exporter shall be liable to the data subject, and the data subject shall be entitled to receive compensation, for any material or non-material damages the data exporter or the data importer (or its sub-processor) causes the data subject by breaching the third-party beneficiary rights under these Clauses. This is without prejudice to the liability of the data exporter and, where the data exporter is a processor acting on behalf of a controller, to the liability of the controller under Regulation (EU) 2016/679 or Regulation (EU) 2018/1725, as applicable.

- (d) The Parties agree that if the data exporter is held liable under paragraph (c) for damages caused by the data importer (or its sub-processor), it shall be entitled to claim back from the data importer that part of the compensation corresponding to the data importer's responsibility for the damage.
- (e) Where more than one Party is responsible for any damage caused to the data subject as a result of a breach of these Clauses, all responsible Parties shall be jointly and severally liable and the data subject is entitled to bring an action in court against any of these Parties.
- (f) The Parties agree that if one Party is held liable under paragraph (e), it shall be entitled to claim back from the other Party/ies that part of the compensation corresponding to its/their responsibility for the damage.
- (g) The data importer may not invoke the conduct of a sub-processor to avoid its own liability.

Clause 13

Supervision

MODULE ONE: Transfer controller to controller

MODULE TWO: Transfer controller to processor

MODULE THREE: Transfer processor to processor

- (a) [Where the data exporter is established in an EU Member State:] The supervisory authority with responsibility for ensuring compliance by the data exporter with Regulation (EU) 2016/679 as regards the data transfer, as indicated in Annex I.C, shall act as competent supervisory authority.

[Where the data exporter is not established in an EU Member State, but falls within the territorial scope of application of Regulation (EU) 2016/679 in accordance with its Article 3(2) and has appointed a representative pursuant to Article 27(1) of Regulation (EU) 2016/679:] The supervisory authority of the Member State in which the representative within the meaning of Article 27(1) of Regulation (EU) 2016/679 is established, as indicated in Annex I.C, shall act as competent supervisory authority.

[Where the data exporter is not established in an EU Member State, but falls within the territorial scope of application of Regulation (EU) 2016/679 in accordance with its Article 3(2) without however having to appoint a representative pursuant to Article 27(2) of Regulation (EU) 2016/679:] The supervisory authority of one of the Member States in which the data subjects whose personal data is transferred under these Clauses in relation to the offering of goods or services to them, or whose behaviour is monitored, are located, as indicated in Annex I.C, shall act as competent supervisory authority.

- (b) The data importer agrees to submit itself to the jurisdiction of and cooperate with the competent supervisory authority in any procedures aimed at ensuring compliance with these Clauses. In particular, the data importer agrees to respond to enquiries, submit to audits and comply with the measures adopted by the supervisory authority, including remedial and

compensatory measures. It shall provide the supervisory authority with written confirmation that the necessary actions have been taken.

SECTION III – LOCAL LAWS AND OBLIGATIONS IN CASE OF ACCESS BY PUBLIC AUTHORITIES

Clause 14

Local laws and practices affecting compliance with the Clauses

MODULE ONE: Transfer controller to controller

MODULE TWO: Transfer controller to processor

MODULE THREE: Transfer processor to processor

MODULE FOUR: Transfer processor to controller *(where the EU processor combines the personal data received from the third country-controller with personal data collected by the processor in the EU)*

- (a) The Parties warrant that they have no reason to believe that the laws and practices in the third country of destination applicable to the processing of the personal data by the data importer, including any requirements to disclose personal data or measures authorising access by public authorities, prevent the data importer from fulfilling its obligations under these Clauses. This is based on the understanding that laws and practices that respect the essence of the fundamental rights and freedoms and do not exceed what is necessary and proportionate in a democratic society to safeguard one of the objectives listed in Article 23(1) of Regulation (EU) 2016/679, are not in contradiction with these Clauses.
- (b) The Parties declare that in providing the warranty in paragraph (a), they have taken due account in particular of the following elements:
 - (i) the specific circumstances of the transfer, including the length of the processing chain, the number of actors involved and the transmission channels used; intended onward transfers; the type of recipient; the purpose of processing; the categories and format of the transferred personal data; the economic sector in which the transfer occurs; the storage location of the data transferred;
 - (ii) the laws and practices of the third country of destination– including those requiring the disclosure of data to public authorities or authorising access by such authorities – relevant in light of the specific circumstances of the transfer, and the applicable limitations and safeguards ⁽¹²⁾;
 - (iii) any relevant contractual, technical or organisational safeguards put in place to supplement the safeguards under these Clauses, including measures applied during transmission and to the processing of the personal data in the country of destination.

- (c) The data importer warrants that, in carrying out the assessment under paragraph (b), it has made its best efforts to provide the data exporter with relevant information and agrees that it will continue to cooperate with the data exporter in ensuring compliance with these Clauses.
- (d) The Parties agree to document the assessment under paragraph (b) and make it available to the competent supervisory authority on request.
- (e) The data importer agrees to notify the data exporter promptly if, after having agreed to these Clauses and for the duration of the contract, it has reason to believe that it is or has become subject to laws or practices not in line with the requirements under paragraph (a), including following a change in the laws of the third country or a measure (such as a disclosure request) indicating an application of such laws in practice that is not in line with the requirements in paragraph (a). [For Module Three: The data exporter shall forward the notification to the controller.]
- (f) Following a notification pursuant to paragraph (e), or if the data exporter otherwise has reason to believe that the data importer can no longer fulfil its obligations under these Clauses, the data exporter shall promptly identify appropriate measures (e.g. technical or organisational measures to ensure security and confidentiality) to be adopted by the data exporter and/or data importer to address the situation [for Module Three: if appropriate in consultation with the controller]. The data exporter shall suspend the data transfer if it considers that no appropriate safeguards for such transfer can be ensured, or if instructed by [for Module Three: the controller or] the competent supervisory authority to do so. In this case, the data exporter shall be entitled to terminate the contract, insofar as it concerns the processing of personal data under these Clauses. If the contract involves more than two Parties, the data exporter may exercise this right to termination only with respect to the relevant Party, unless the Parties have agreed otherwise. Where the contract is terminated pursuant to this Clause, Clause 16(d) and (e) shall apply.

Clause 15

Obligations of the data importer in case of access by public authorities

MODULE ONE: Transfer controller to controller

MODULE TWO: Transfer controller to processor

MODULE THREE: Transfer processor to processor

MODULE FOUR: Transfer processor to controller *(where the EU processor combines the personal data received from the third country-controller with personal data collected by the processor in the EU)*

15.1 Notification

- (a) The data importer agrees to notify the data exporter and, where possible, the data subject promptly (if necessary with the help of the data exporter) if it:

- (i) receives a legally binding request from a public authority, including judicial authorities, under the laws of the country of destination for the disclosure of personal data transferred pursuant to these Clauses; such notification shall include information about the personal data requested, the requesting authority, the legal basis for the request and the response provided; or
- (ii) becomes aware of any direct access by public authorities to personal data transferred pursuant to these Clauses in accordance with the laws of the country of destination; such notification shall include all information available to the importer.

[For Module Three: The data exporter shall forward the notification to the controller.]

- (b) If the data importer is prohibited from notifying the data exporter and/or the data subject under the laws of the country of destination, the data importer agrees to use its best efforts to obtain a waiver of the prohibition, with a view to communicating as much information as possible, as soon as possible. The data importer agrees to document its best efforts in order to be able to demonstrate them on request of the data exporter.
- (c) Where permissible under the laws of the country of destination, the data importer agrees to provide the data exporter, at regular intervals for the duration of the contract, with as much relevant information as possible on the requests received (in particular, number of requests, type of data requested, requesting authority/ies, whether requests have been challenged and the outcome of such challenges, etc.). [For Module Three: The data exporter shall forward the information to the controller.]
- (d) The data importer agrees to preserve the information pursuant to paragraphs (a) to (c) for the duration of the contract and make it available to the competent supervisory authority on request.
- (e) Paragraphs (a) to (c) are without prejudice to the obligation of the data importer pursuant to Clause 14(e) and Clause 16 to inform the data exporter promptly where it is unable to comply with these Clauses.

15.2 Review of legality and data minimisation

- (a) The data importer agrees to review the legality of the request for disclosure, in particular whether it remains within the powers granted to the requesting public authority, and to challenge the request if, after careful assessment, it concludes that there are reasonable grounds to consider that the request is unlawful under the laws of the country of destination, applicable obligations under international law and principles of international comity. The data importer shall, under the same conditions, pursue possibilities of appeal. When challenging a request, the data importer shall seek interim measures with a view to suspending the effects of the request until the competent judicial authority has decided on its merits. It shall not disclose the personal data requested until required to do so under the applicable procedural rules. These requirements are without prejudice to the obligations of the data importer under Clause 14(e).

- (b)The data importer agrees to document its legal assessment and any challenge to the request for disclosure and, to the extent permissible under the laws of the country of destination, make the documentation available to the data exporter. It shall also make it available to the competent supervisory authority on request. [For Module Three: The data exporter shall make the assessment available to the controller.]
- (c)The data importer agrees to provide the minimum amount of information permissible when responding to a request for disclosure, based on a reasonable interpretation of the request.

SECTION IV – FINAL PROVISIONS

Clause 16

Non-compliance with the Clauses and termination

- (a)The data importer shall promptly inform the data exporter if it is unable to comply with these Clauses, for whatever reason.
- (b)In the event that the data importer is in breach of these Clauses or unable to comply with these Clauses, the data exporter shall suspend the transfer of personal data to the data importer until compliance is again ensured or the contract is terminated. This is without prejudice to Clause 14(f).
- (c)The data exporter shall be entitled to terminate the contract, insofar as it concerns the processing of personal data under these Clauses, where:
 - (i)the data exporter has suspended the transfer of personal data to the data importer pursuant to paragraph (b) and compliance with these Clauses is not restored within a reasonable time and in any event within one month of suspension;
 - (ii) the data importer is in substantial or persistent breach of these Clauses; or
 - (iii)the data importer fails to comply with a binding decision of a competent court or supervisory authority regarding its obligations under these Clauses.

In these cases, it shall inform the competent supervisory authority [for Module Three: and the controller] of such non-compliance. Where the contract involves more than two Parties, the data exporter may exercise this right to termination only with respect to the relevant Party, unless the Parties have agreed otherwise.

- (d)[For Modules One, Two and Three: Personal data that has been transferred prior to the termination of the contract pursuant to paragraph (c) shall at the choice of the data exporter immediately be returned to the data exporter or deleted in its entirety. The same shall apply to any copies of the data.] [For Module Four: Personal data collected by the data exporter in the EU that has been transferred prior to the termination of the contract pursuant to paragraph (c) shall immediately be deleted in its entirety, including any copy thereof.] The data importer shall certify the deletion of the data to the data exporter. Until the data is deleted or returned, the data importer shall continue to ensure compliance with these Clauses. In case

of local laws applicable to the data importer that prohibit the return or deletion of the transferred personal data, the data importer warrants that it will continue to ensure compliance with these Clauses and will only process the data to the extent and for as long as required under that local law.

- (e) Either Party may revoke its agreement to be bound by these Clauses where (i) the European Commission adopts a decision pursuant to Article 45(3) of Regulation (EU) 2016/679 that covers the transfer of personal data to which these Clauses apply; or (ii) Regulation (EU) 2016/679 becomes part of the legal framework of the country to which the personal data is transferred. This is without prejudice to other obligations applying to the processing in question under Regulation (EU) 2016/679.

Clause 17

Governing law

MODULE ONE: Transfer controller to controller

MODULE TWO: Transfer controller to processor

MODULE THREE: Transfer processor to processor

[OPTION 1: These Clauses shall be governed by the law of one of the EU Member States, provided such law allows for third-party beneficiary rights. The Parties agree that this shall be the law of _____ (*specify Member State*).]

[OPTION 2 (for Modules Two and Three): These Clauses shall be governed by the law of the EU Member State in which the data exporter is established. Where such law does not allow for third-party beneficiary rights, they shall be governed by the law of another EU Member State that does allow for third-party beneficiary rights. The Parties agree that this shall be the law of _____ (*specify Member State*).]

MODULE FOUR: Transfer processor to controller

These Clauses shall be governed by the law of a country allowing for third-party beneficiary rights. The Parties agree that this shall be the law of _____ (*specify country*).

Clause 18

Choice of forum and jurisdiction

MODULE ONE: Transfer controller to controller

MODULE TWO: Transfer controller to processor

MODULE THREE: Transfer processor to processor

- (a) Any dispute arising from these Clauses shall be resolved by the courts of an EU Member State.

- (b) The Parties agree that those shall be the courts of _____ (*specify Member State*).

(c) A data subject may also bring legal proceedings against the data exporter and/or data importer before the courts of the Member State in which he/she has his/her habitual residence.

(d) The Parties agree to submit themselves to the jurisdiction of such courts.

MODULE FOUR: Transfer processor to controller

Any dispute arising from these Clauses shall be resolved by the courts of _____ (*specify country*).

⁽¹⁾ Where the data exporter is a processor subject to Regulation (EU) 2016/679 acting on behalf of a Union institution or body as controller, reliance on these Clauses when engaging another processor (sub-processing) not subject to Regulation (EU) 2016/679 also ensures compliance with Article 29(4) of Regulation (EU) 2018/1725 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2018 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by the Union institutions, bodies, offices and agencies and on the free movement of such data, and repealing Regulation (EC) No 45/2001 and Decision No 1247/2002/EC ([OJ L 295, 21.11.2018, p. 39](#)), to the extent these Clauses and the data protection obligations as set out in the contract or other legal act between the controller and the processor pursuant to Article 29(3) of Regulation (EU) 2018/1725 are aligned. This will in particular be the case where the controller and processor rely on the standard contractual clauses included in Decision 2021/915.

⁽²⁾ This requires rendering the data anonymous in such a way that the individual is no longer identifiable by anyone, in line with recital 26 of Regulation (EU) 2016/679, and that this process is irreversible.

⁽³⁾ The Agreement on the European Economic Area (EEA Agreement) provides for the extension of the European Union's internal market to the three EEA States Iceland, Liechtenstein and Norway. The Union data protection legislation, including Regulation (EU) 2016/679, is covered by the EEA Agreement and has been incorporated into Annex XI thereto. Therefore, any disclosure by the data importer to a third party located in the EEA does not qualify as an onward transfer for the purpose of these Clauses.

⁽⁴⁾ The Agreement on the European Economic Area (EEA Agreement) provides for the extension of the European Union's internal market to the three EEA States Iceland, Liechtenstein and Norway. The Union data protection legislation, including Regulation (EU) 2016/679, is covered by the EEA Agreement and has been incorporated into Annex XI thereto. Therefore, any disclosure by the data importer to a third party located in the EEA does not qualify as an onward transfer for the purpose of these Clauses.

⁽⁵⁾ See Article 28(4) of Regulation (EU) 2016/679 and, where the controller is an EU institution or body, Article 29(4) of Regulation (EU) 2018/1725.

⁽⁶⁾ The Agreement on the European Economic Area (EEA Agreement) provides for the extension of the European Union's internal market to the three EEA States Iceland, Liechtenstein and Norway. The Union data protection legislation, including Regulation (EU) 2016/679, is covered by the EEA Agreement and has been incorporated into Annex XI thereto. Therefore, any disclosure by the data

importer to a third party located in the EEA does not qualify as an onward transfer for the purposes of these Clauses.

(7) This includes whether the transfer and further processing involves personal data revealing racial or ethnic origin, political opinions, religious or philosophical beliefs, or trade union membership, genetic data or biometric data for the purpose of uniquely identifying a natural person, data concerning health or a person's sex life or sexual orientation, or data relating to criminal convictions or offences.

(8) This requirement may be satisfied by the sub-processor acceding to these Clauses under the appropriate Module, in accordance with Clause 7.

(9) This requirement may be satisfied by the sub-processor acceding to these Clauses under the appropriate Module, in accordance with Clause 7.

(10) That period may be extended by a maximum of two more months, to the extent necessary taking into account the complexity and number of requests. The data importer shall duly and promptly inform the data subject of any such extension.

(11) The data importer may offer independent dispute resolution through an arbitration body only if it is established in a country that has ratified the New York Convention on Enforcement of Arbitration Awards.

(12) As regards the impact of such laws and practices on compliance with these Clauses, different elements may be considered as part of an overall assessment. Such elements may include relevant and documented practical experience with prior instances of requests for disclosure from public authorities, or the absence of such requests, covering a sufficiently representative time-frame. This refers in particular to internal records or other documentation, drawn up on a continuous basis in accordance with due diligence and certified at senior management level, provided that this information can be lawfully shared with third parties. Where this practical experience is relied upon to conclude that the data importer will not be prevented from complying with these Clauses, it needs to be supported by other relevant, objective elements, and it is for the Parties to consider carefully whether these elements together carry sufficient weight, in terms of their reliability and representativeness, to support this conclusion. In particular, the Parties have to take into account whether their practical experience is corroborated and not contradicted by publicly available or otherwise accessible, reliable information on the existence or absence of requests within the same sector and/or the application of the law in practice, such as case law and reports by independent oversight bodies.

APPENDIX

EXPLANATORY NOTE:

It must be possible to clearly distinguish the information applicable to each transfer or category of transfers and, in this regard, to determine the respective role(s) of the Parties as data exporter(s) and/or data importer(s). This does not necessarily require completing and signing separate appendices for each transfer/category of transfers and/or contractual relationship, where this transparency can be achieved through one appendix. However, where necessary to ensure sufficient clarity, separate appendices should be used.

ANNEX I

A. LIST OF PARTIES

MODULE ONE: Transfer controller to controller

MODULE TWO: Transfer controller to processor

MODULE THREE: Transfer processor to processor

MODULE FOUR: Transfer processor to controller

Data exporter(s): *[Identity and contact details of the data exporter(s) and, where applicable, of its/their data protection officer and/or representative in the European Union]*

Name: ...

1.

Address: ...

Contact person's name, position and contact details: ...

Activities relevant to the data transferred under these Clauses: ...

Signature and date: ...

Role (controller/processor): ...

...

2.

Data importer(s): *[Identity and contact details of the data importer(s), including any contact person with responsibility for data protection]*

Name: ...

1.

Address: ...

Contact person's name, position and contact details: ...

Activities relevant to the data transferred under these Clauses: ...

Signature and date: ...

Role (controller/processor): ...

...

2.

B. DESCRIPTION OF TRANSFER

MODULE ONE: Transfer controller to controller

MODULE TWO: Transfer controller to processor

MODULE THREE: Transfer processor to processor

MODULE FOUR: Transfer processor to controller

Categories of data subjects whose personal data is transferred

...

Categories of personal data transferred

...

Sensitive data transferred (if applicable) and applied restrictions or safeguards that fully take into consideration the nature of the data and the risks involved, such as for instance strict purpose limitation, access restrictions (including access only for staff having followed specialised training), keeping a record of access to the data, restrictions for onward transfers or additional security measures.

...

The frequency of the transfer (e.g. whether the data is transferred on a one-off or continuous basis).

...

Nature of the processing

...

Purpose(s) of the data transfer and further processing

...

The period for which the personal data will be retained, or, if that is not possible, the criteria used to determine that period

...

For transfers to (sub-) processors, also specify subject matter, nature and duration of the processing

...

C. COMPETENT SUPERVISORY AUTHORITY

MODULE ONE: Transfer controller to controller

MODULE TWO: Transfer controller to processor

MODULE THREE: Transfer processor to processor

Identify the competent supervisory authority/ies in accordance with Clause 13

...

ANNEX II

TECHNICAL AND ORGANISATIONAL MEASURES INCLUDING TECHNICAL AND ORGANISATIONAL MEASURES TO ENSURE THE SECURITY OF THE DATA

MODULE ONE: Transfer controller to controller

MODULE TWO: Transfer controller to processor

MODULE THREE: Transfer processor to processor

EXPLANATORY NOTE:

The technical and organisational measures must be described in specific (and not generic) terms. See also the general comment on the first page of the Appendix, in particular on the need to clearly indicate which measures apply to each transfer/set of transfers.

Description of the technical and organisational measures implemented by the data importer(s) (including any relevant certifications) to ensure an appropriate level of security, taking into account the nature, scope, context and purpose of the processing, and the risks for the rights and freedoms of natural persons.

[Examples of possible measures:

Measures of pseudonymisation and encryption of personal data

Measures for ensuring ongoing confidentiality, integrity, availability and resilience of processing systems and services

Measures for ensuring the ability to restore the availability and access to personal data in a timely manner in the event of a physical or technical incident

Processes for regularly testing, assessing and evaluating the effectiveness of technical and organisational measures in order to ensure the security of the processing

Measures for user identification and authorisation

Measures for the protection of data during transmission

Measures for the protection of data during storage

Measures for ensuring physical security of locations at which personal data are processed

Measures for ensuring events logging

Measures for ensuring system configuration, including default configuration

Measures for internal IT and IT security governance and management

Measures for certification/assurance of processes and products

Measures for ensuring data minimisation

Measures for ensuring data quality

Measures for ensuring limited data retention

Measures for ensuring accountability

Measures for allowing data portability and ensuring erasure]

For transfers to (sub-) processors, also describe the specific technical and organisational measures to be taken by the (sub-) processor to be able to provide assistance to the controller and, for transfers from a processor to a sub-processor, to the data exporter

ANNEX III

LIST OF SUB-PROCESSORS

MODULE TWO: Transfer controller to processor

MODULE THREE: Transfer processor to processor

EXPLANATORY NOTE:

This Annex must be completed for Modules Two and Three, in case of the specific authorisation of sub-processors (Clause 9(a), Option 1).

The controller has authorised the use of the following sub-processors:

Name: ...

1.

Address: ...

Contact person's name, position and contact details: ...

Description of processing (including a clear delimitation of responsibilities in case several sub-processors are authorised): ...

2.

...